

Apologia

Plato

Greek text with glosses provided in Greek

Juan Coderch

Apologia, Plato

Greek text with glosses provided in Greek

First Edition

© 2018 by Juan Coderch

All rights reserved. This PDF can be downloaded for free. The author has made an online version of this work available under a Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 License (the terms of the license can be accessed at creativecommons.org), which means, among other things, that you may not attribute this work or part of it to another author and that you may not use it for commercial purposes. Please observe Sections 107 and 108 of the U.S. Copyright Law.

PREFACE

The purpose of this work is to offer students the possibility of reading an original Greek text without having to use the unfortunately frequent resource of the bilingual edition. I try to offer in the margin of the page the meaning for difficult or unusual words by means of synonyms, antonyms, definitions, offering the same words but in another order, etc., but using only the same language in which the text was written.

Reading an original text will always remain a very difficult task, so that it is normal that even with the provided glosses and explanations etc. the meaning of some parts remain obscure and students have to resource to a translation to understand what the text says, but trying to remain inside the language itself as much as possible will help in the task of learning it.

I have renounced to an initial idea of giving additional information, like indicating the different parts of the work (Exordium, Narratio, etc. if for instance it is a speech), as the student can easily find this somewhere else, I limit my help to the language field. Students should face this text after they have got all that information about it, once they know what they are going to read.

↔ "the antonym of."

= "the same as" (even if the similarity is approximate).

: offers some kind of explanation.

< "it comes from."

[] indicates that the element inside it, ellided in the text, has been added to help comprehension.

() offers any other kind of additional information.

ὅτι = ὅ τι
πεπόνθατε < πάσχω

ἐπιλανθάνομαι ἐμαντοῦ = οὐκ
οἶδα τίς εἰμι

εὐλαβέομαι = ἐπιμελέομαι

ἔργω ↔ λόγῳ
μηδ' ὅπωςτιοῦν = οὐδαμῶς

δεινὸν λέγειν
τὸν τάληθῃ λέγοντα = τάληθῃ
λέγειν

τι: μικρόν τι

τοῖς εἰκῇ ἐπιτυχοῦσιν

λόγους πλάττω: λόγους κοσμέω

Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν
κατηγόρων, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δ' οὖν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλίγου ἐμαντοῦ
ἐπελαθόμην, οὕτω πιθανῶς ἔλεγον. καίτοι ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν
οὐδὲν εἰρήκασιν. μάλιστα δὲ αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα τῶν πολλῶν ὧν
ἐψεύσαντο, τοῦτο ἐν ᾧ ἔλεγον ὡς χρὴ ὑμᾶς εὐλαβεῖσθαι μὴ ὑπ' ἐμοῦ
ἐξαπατηθῆτε ὡς δεινοῦ ὄντος λέγειν. τὸ γὰρ μὴ αἰσχυνθῆναι ὅτι
αὐτίκα ὑπ' ἐμοῦ ἐξελεγχθήσονται ἔργῳ, ἐπειδὴν μηδ' ὅπωςτιοῦν
φαίνωμαι δεινὸς λέγειν, τοῦτό μοι ἔδοξεν αὐτῶν ἀναισχυντότατον
εἶναι, εἰ μὴ ἄρα δεινὸν καλοῦσιν οὗτοι λέγειν τὸν τάληθῃ λέγοντα· εἰ
μὲν γὰρ τοῦτο λέγουσιν, ὁμολογοίην ἂν ἔγωγε οὐ κατὰ τούτους εἶναι
ρήτωρ. οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, ἢ τι ἢ οὐδὲν ἀληθές
εἰρήκασιν, ὑμεῖς δέ μου ἀκούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν - οὐ μέντοι
μὰ Δία, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥσπερ οἱ
τούτων, ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασιν οὐδὲ κεκοσμημένους, ἀλλ'
ἀκούσεσθε εἰκῇ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασιν - πιστεύω γὰρ
δίκαια εἶναι ἃ λέγω - καὶ μηδεὶς ὑμῶν προσδοκησάτω ἄλλως· οὐδὲ
γὰρ ἂν δήπου πρέποι, ὧ ἄνδρες, τῇδε τῇ ἡλικίᾳ ὥσπερ μειρακίῳ
πλάττοντι λόγους εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι.

παρίεμαι = κτᾶσθαι βούλομαι	καὶ μέντοι καὶ πάνυ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ὑμῶν δέομαι καὶ
ἵνα = οὔ	παρίεμαι· ἐὰν διὰ τῶν αὐτῶν λόγων ἀκούητέ μου ἀπολογουμένου δι'
ἄλλοθι = ἐν ἄλλοις τόποις	ὧνπερ εἴωθα λέγειν καὶ ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν, ἵνα ὑμῶν πολλοὶ
ξένως ἔχω = οὐδὲν οἶδα	ἀκηκόασι, καὶ ἄλλοθι, μήτε θαυμάζειν μήτε θορυβεῖν τούτου ἔνεκα.
ὥσπερ οὖν (ἄν)	ἔχει γὰρ οὕτωςί. νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀναβέβηκα, ἔτη
ἐτεθράμμην < τρέφω ὥς γέ μοι δοκῶ: νομίζω γὰρ τοῦτο δίκαιον εἶναι	γεγονὼς ἐβδομήκοντα· ἀτεχνῶς οὖν ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως.
αὕτη [ἐστὶν ἡ] ἀρηγή	ὥσπερ οὖν ἄν, εἰ τῷ ὄντι ξένος ἐτύγχανον ὦν, συνεγινώσκετε δήπου
	ἄν μοι εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ φωνῇ τε καὶ τῷ τρόπῳ ἔλεγον ἐν οἷσπερ
	ἐτεθράμμην, καὶ δὴ καὶ νῦν τοῦτο ὑμῶν δέομαι δίκαιον, ὥς γέ μοι
	δοκῶ, τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως ἑᾶν - ἴσως μὲν γὰρ χεῖρων, ἴσως δὲ
	βελτίων ἂν εἴη - αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπεῖν καὶ τούτῳ τὸν νοῦν προσέχειν,
	εἰ δίκαια λέγω ἢ μή· δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη ἀρετή, ρήτορος δὲ
	τάληθῇ λέγειν.

Πρῶτον μὲν οὖν δίκαιός εἰμι ἀπολογήσασθαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ πρῶτά μου ψευδῇ κατηγορημένα καὶ τοὺς πρώτους κατηγοροὺς, ἔπειτα δὲ πρὸς τὰ ὕστερον καὶ τοὺς ὑστέρους. ἐμοῦ γὰρ πολλοὶ κατήγοροι γεγόνασι πρὸς ὑμᾶς καὶ πάλαι πολλὰ ἤδη ἔτη

καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες, οὐς ἐγὼ μᾶλλον φοβοῦμαι ἢ τοὺς ἀμφὶ
 Ἄνυτον, καίπερ ὄντας καὶ τούτους δεινούς· ἀλλ' ἐκεῖνοι δεινότεροι, ὧς
 ἄνδρες, οἳ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ἐκ παίδων παραλαμβάνοντες ἔπειθόν τε
 καὶ κατηγοροῦν ἐμοῦ μᾶλλον οὐδὲν ἀληθές, ὥς ἔστιν τις Σωκράτης
 σοφὸς ἀνὴρ, τά τε μετέωρα φροντιστὴς καὶ τὰ ὑπὸ γῆς πάντα
 ἀνεζητηκῶς καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν. οὗτοι, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες, οἱ δεινοὶ εἰσὶν μου
 κατήγοροι· οἱ γὰρ ἀκούοντες ἡγοῦνται τοὺς ταῦτα ζητοῦντας οὐδὲ
 θεοὺς νομίζειν. ἔπειτά εἰσιν οὗτοι οἱ κατήγοροι πολλοὶ καὶ πολὺν
 χρόνον ἤδη κατηγορηκότες, ἔτι δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ λέγοντες
 πρὸς ὑμᾶς ἐν ᾗ ἂν μάλιστα ἐπιστεύσατε, παῖδες ὄντες ἔνιοι ὑμῶν καὶ
 μεράκια, ἀτεχνῶς ἐρήμην κατηγοροῦντες ἀπολογουμένου οὐδενός. ὁ
 δὲ πάντων ἀλογώτατος, ὅτι οὐδὲ τὰ ὀνόματα οἷόν τε αὐτῶν εἰδέναι
 καὶ εἰπεῖν, πλὴν εἴ τις κωμωδοποιὸς τυγχάνει ὢν. ὅσοι δὲ φθόνῳ καὶ
 διαβολῇ χρώμενοι ὑμᾶς ἀνέπειθον - οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ πεπεισμένοι
 ἄλλους πείθοντες - οὗτοι πάντες ἀπορώτατοί εἰσιν· οὐδὲ γὰρ
 ἀναβιβάσασθαι οἷόν τ' ἐστὶν αὐτῶν ἐνταυθοῖ οὐδ' ἐλέγξαι οὐδένα, ἀλλ'
 ἀνάγκη ἀτεχνῶς ὥσπερ σκιαμαχεῖν ἀπολογούμενόν τε καὶ ἐλέγχειν

: ὅς περὶ τῶν μετεώρων φροντίζει

ἐρέμην [δίκην]: ἐμοῦ ἀπόντος

οἷόν τε = δύνατόν [ἐστίν]

ἄπορός ἐστιν = χαλεπὸν ἐστίν εἰς
 αὐτὸν ἀφίκεσθαι

οὐδένα αὐτῶν

ἀνάγκη [ἐστίν]

διττός = διπλοῦς

μηδενὸς ἀποκρινομένου. ἀξιώσατε οὖν καὶ ὑμεῖς, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, διττοὺς μου τοὺς κατηγοροὺς γεγονέναι, ἐτέρους μὲν τοὺς ἄρτι κατηγορήσαντας, ἐτέρους δὲ τοὺς πάλαι οὖς ἐγὼ λέγω, καὶ οἰήθητε δεῖν πρὸς ἐκείνους πρῶτόν με ἀπολογήσασθαι· καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνων πρότερον ἠκούσατε κατηγορούντων καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τῶνδε τῶν ὕστερον.

ἀπολογητέον [μοί ἐστιν]
[ἐξ] ὑμῶν ἐξελέσθαι ἐν οὕτως
ὀλίγῳ χρόνῳ
ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔσχετε· διὰ
πολλοῦ χρόνου ἐκτίσασθε

Εἶεν· ἀπολογητέον δὴ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐπιχειρητέον ὑμῶν ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν ἣν ὑμεῖς ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔσχετε ταύτην ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ. βουλοίμην μὲν οὖν ἂν τοῦτο οὕτως γενέσθαι, εἴ τι ἄμεινον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί, καὶ πλέον τί με ποιῆσαι ἀπολογούμενον· οἶμαι δὲ αὐτὸ χαλεπὸν εἶναι, καὶ οὐ πάνυ με λανθάνει οἶόν ἐστιν. ὅμως τοῦτο μὲν ἴτω ὅπη τῷ θεῷ φίλον, τῷ δὲ νόμῳ πειστέον καὶ ἀπολογητέον.

ὅπη = ὅποι

Ἀναλάβωμεν οὖν ἐξ ἀρχῆς τίς ἡ κατηγορία ἐστὶν ἐξ ἧς ἡ ἐμὴ διαβολὴ γέγονεν, ἥ δὴ καὶ πιστεύων Μέλητός με ἐγράψατο τὴν γραφὴν ταύτην. εἶεν· τί δὴ λέγοντες διέβαλλον οἱ διαβάλλοντες; ὥσπερ οὖν κατηγορῶν τὴν ἀντωμοσίαν δεῖ ἀναγνῶναι αὐτῶν·

ἀντωμοσία = ὁ ὁ κατήγορος ὁμνυ-
σιν

περιεργάζομαι = ποιῶ ὃ οὐ δεῖ με
ποιεῖν

ὧν πέρι = περὶ ὧν

ἐπαῖω = οἶδα
οὐ λέγω ὡς ἀτιμάζων

τοσαύτας δίκας· ἄλλην δίκην ταύτη
ὁμοίαν
ἀλλὰ γάρ = ἀλλὰ διότι
τοὺς πολλοὺς ὑμῶν

ἀξιῶ· νομίζω ἄξιον εἶναι

τοιαῦτα· ψευδῇ

οὐδὲν [ἀληθές] ἐστίν

ἐπιχειρῶ παιδεύειν = παιδεύω

"Σωκράτης ἀδικεῖ καὶ περιεργάζεται ζητῶν τὰ τε ὑπὸ γῆς καὶ οὐράνια
καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν καὶ ἄλλους ταῦτα ταῦτα
διδάσκων." τοιαύτη τίς ἐστίν· ταῦτα γὰρ ἐωρᾶτε καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ
Ἀριστοφάνους κωμῳδίᾳ, Σωκράτη τινὰ ἐκεῖ περιφερόμενον,
φάσκοντά τε ἀεροβατεῖν καὶ ἄλλην πολλὴν φλυαρίαν φλυαροῦντα, ὧν
ἐγὼ οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν πέρι ἐπαῖω. καὶ οὐχ ὡς ἀτιμάζων
λέγω τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην, εἴ τις περὶ τῶν τοιούτων σοφός ἐστιν -
μή πως ἐγὼ ὑπὸ Μελήτου τοσαύτας δίκας φεύγοιμι - ἀλλὰ γὰρ ἐμοὶ
τούτων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδὲν μέτεστιν. μάρτυρας δὲ αὖ ὑμῶν
τοὺς πολλοὺς παρέχομαι, καὶ ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν τε καὶ
φράζειν, ὅσοι ἐμοῦ πώποτε ἀκηκόατε διαλεγομένου - πολλοὶ δὲ ὑμῶν
οἱ τοιοῦτοί εἰσιν - φράζετε οὖν ἀλλήλοις εἰ πώποτε ἢ μικρὸν ἢ μέγα
ἤκουσέ τις ὑμῶν ἐμοῦ περὶ τῶν τοιούτων διαλεγομένου, καὶ ἐκ τούτου
γνώσεσθε ὅτι τοιαῦτ' ἐστὶ καὶ τᾶλλα περὶ ἐμοῦ ἃ οἱ πολλοὶ λέγουσιν.

Ἀλλὰ γὰρ οὔτε τούτων οὐδὲν ἐστίν, οὐδέ γ' εἴ τινος ἀκηκόατε ὡς ἐγὼ
παιδεύειν ἐπιχειρῶ ἀνθρώπους καὶ χρήματα πράττομαι, οὐδὲ τοῦτο
ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τοῦτό γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι,

	εἴ τις οἴός τ' εἴη παιδεύειν ἄνθρώπους ὥσπερ Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Ἰππίας ὁ Ἡλεῖος. τούτων γὰρ ἕκαστος, ὃ ἄνδρες, οἴός τ' ἐστὶν ἰὼν εἰς ἐκάστην τῶν πόλεων τοὺς νέους - οἷς
συνεῖναι ᾧ: ὡς διδάσκαλον ἔχειν ὄν	ἔξεσσι τῶν ἐαυτῶν πολιτῶν προῖκα συνεῖναι ᾧ ἂν βούλωνται -
πείθουσι: πείθειν	τούτους πείθουσι τὰς ἐκείνων συνουσίας ἀπολιπόντας σφίσιν συνεῖναι
: χάριν διδόναι	χρήματα διδόντας καὶ χάριν προσειδέναι. ἐπεὶ καὶ ἄλλος ἀνὴρ ἐστί
[ἐγὼ] ἔτυχον	Πάριος ἐνθάδε σοφὸς ὢν ἐγὼ ἡσθόμην ἐπιδημοῦντα· ἔτυχον γὰρ
ἀνδρί = πρὸς ἄνδρα τελέω = χρήματα ἀντί τινος παρέχω ἀνηρόμην < ἀνερωτάω	προσελθὼν ἀνδρὶ ὃς τετέλεκε χρήματα σοφισταῖς πλείω ἢ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, Καλλία τῷ Ἰππονίκου· τοῦτον οὖν ἀνηρόμην - ἐστὸν γὰρ αὐτῷ δύο ὑεῖ - "Ὡ Καλλία," ἦν δ' ἐγώ, "εἰ μὲν σου τῷ ὑεῖ πῶλῳ ἢ
εἵχομεν: ἐδυνάμεθα	μόσχῳ ἐγενέσθην, εἵχομεν ἂν αὐτοῖν ἐπιστάτην λαβεῖν καὶ
ποιήσιν [περὶ] τήν	μισθώσασθαι ὃς ἔμελλεν αὐτῷ καλῷ τε κἀγαθῷ ποιήσιν τὴν προσέκουσαν ἀρετήν, ἦν δ' ἂν οὗτος ἢ τῶν ἵπικῶν τις ἢ τῶν γεωργικῶν· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀνθρώπῳ ἐστὸν, τίνα αὐτοῖν ἐν νῷ ἔχεις ἐπιστάτην λαβεῖν; τίς τῆς τοιαύτης ἀρετῆς, τῆς ἀνθρωπίνης τε καὶ
ἐσκέφθαι < σκέπτομαι (= ἐξετάζω) διὰ τὴν τοῦτου κτήσιν = διότι τοῦτο ἔχεις	πολιτικῆς, ἐπιστήμων ἐστίν; οἶμαι γάρ σε ἐσκέφθαι διὰ τὴν τῶν ὑέων κτῆσιν. ἔστιν τις," ἔφην ἐγώ, "ἢ οὐ;" "Πάνυ γε," ἦ δ' ὅς. "Τίς," ἦν δ' ἐγώ, "καὶ ποδαπός, καὶ πόσου διδάσκει;"
ποδαπός = πόθεν πόσου = ἐπὶ πόσῳ	

	"Εὐηνος," ἔφη, "ὦ Σώκρατες, Πάριος, πέντε μνῶν." καὶ ἐγὼ τὸν
ἐμακάρισα = ἐνόμιζα μακάριον εἶναι	Εὐηνον ἐμακάρισα εἰ ὡς ἀληθῶς ἔχοι ταύτην τὴν τέχνην καὶ οὕτως
καλλύνομαι, ἀβρύνομαι = μακάριός εἰμι	ἐμμελῶς διδάσκει. ἐγὼ γοῦν καὶ αὐτὸς ἐκαλλυνόμην τε καὶ ἡβρυνόμην ἂν εἰ ἠπιστάμην ταῦτα· ἀλλ' οὐ γὰρ ἐπίσταμαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.
τὸ σὸν πρᾶγμα: ὁ ποιεῖς	Ἵπολάβοι ἂν οὖν τις ὑμῶν ἴσως· "Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, τὸ σὸν τί ἐστὶ πρᾶγμα; πόθεν αἱ διαβολαὶ σοι αὗται γεγόνασιν; οὐ γὰρ δήπου σοῦ, γε
περιττός = ἄλλοιος καὶ βελτίων	οὐδὲν τῶν ἄλλων περιττότερον πραγματευομένου, ἔπειτα τοσαύτη φήμη τε καὶ λόγος γέγονεν, εἰ μὴ τι ἔπραττες ἄλλοιον ἢ οἱ πολλοί. λέγε οὖν ἡμῖν τί ἐστίν, ἵνα μὴ ἡμεῖς περὶ σοῦ αὐτοσχεδιάζωμεν." ταυτί
λέγειν [ἄν]	μοι δοκεῖ δίκαια λέγειν ὁ λέγων, κἀγὼ ὑμῖν πειράσομαι ἀποδεῖξαι τί ποτ' ἐστὶν τοῦτο ὃ ἐμοὶ πεποίηκεν τό τε ὄνομα καὶ τὴν διαβολήν. ἀκούετε δὴ. καὶ ἴσως μὲν δόξω τισὶν ὑμῶν παίζειν· εὖ μέντοι ἴστε, πᾶσαν ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' οὐδὲν ἀλλ' ἢ διὰ σοφίαν τινὰ τοῦτο τὸ ὄνομα ἔσχηκα. ποίαν δὲ σοφίαν ταύτην; ἥπερ ἐστὶν ἴσως ἀνθρωπίνη σοφία· τῷ ὄντι γὰρ κινδυνεύω ταύτην εἶναι σοφός. οὗτοι δὲ τάχ' ἄν, οὓς ἄρτι ἔλεγον,
[κατὰ] ταύτην τάχα = ἴσως	

[κατὰ] μείζω
οὐκ ἔχω τί λέγω· οὐκ οἶδα πῶς δεῖ
τοῦτο λέγειν
φησὶ [ἐμὲ τοιαύτην σοφίαν ἔχειν]
ἐπὶ διαβολῇ = διαβάλλειν βουλό-
μενος

ἐμὸν τὸν λόγον ὄν = ἐμοὺς τοὺς
λόγους οὕς

: ἐρῶ τοὺς τούτου λόγους ὅς ἄξιός
ὑμῖν ἐστίν

: σὺν ὑμῖν συνέφυγε ὅτε ἐκ τῆς
πόλεως ἐξεβλήθητε

κατέρχομαι = ἐπανέρχομαι

αἰνίττομαι = αἰνιγματικῶς λέγω

μείζω τινὰ ἢ κατ' ἄνθρωπον σοφίαν σοφοὶ εἶεν, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω· οὐ
γὰρ δὴ ἔγωγε αὐτὴν ἐπίσταμαι, ἀλλ' ὅστις φησὶ ψεύδεται τε καὶ ἐπὶ
διαβολῇ τῇ ἐμῇ λέγει. καὶ μοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ θορυβήσητε,
μηδ' ἐὰν δόξω τι ὑμῖν μέγα λέγειν· οὐ γὰρ ἐμὸν ἐρῶ τὸν λόγον ὄν ἂν
λέγω, ἀλλ' εἰς ἀξιόχρεων ὑμῖν τὸν λέγοντα ἀνοίσω. τῆς γὰρ ἐμῆς, εἰ
δὴ τίς ἐστίν σοφία καὶ οἷα, μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι τὸν θεὸν τὸν ἐν
Δελφοῖς. Χαιρεφῶντα γὰρ ἴστε πού. οὗτος ἐμός τε ἐταῖρος ἦν ἐκ νέου
καὶ ὑμῶν τῷ πλήθει ἐταῖρός τε καὶ συνέφυγε τὴν φυγὴν ταύτην καὶ
μεθ' ὑμῶν κατήλθε. καὶ ἴστε δὴ οἷος ἦν Χαιρεφῶν, ὥς σφοδρὸς ἐφ' ὅτι
ὀρμήσειεν. καὶ δὴ ποτε καὶ εἰς Δελφοὺς ἐλθὼν ἐτόλμησε τοῦτο
μαντεύσασθαι - καί, ὅπερ λέγω, μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες - ἤρετο γὰρ
δὴ εἴ τις ἐμοῦ εἴη σοφώτερος. ἀνεῖλεν οὖν ἡ Πυθία μηδένα
σοφώτερον εἶναι. καὶ τούτων περὶ ὁ ἀδελφὸς ὑμῖν αὐτοῦ οὐτοσί
μαρτυρήσει, ἐπειδὴ ἐκεῖνος τετελεύτηκεν.

Σκέψασθε δὴ ὧν ἔνεκα ταῦτα λέγω· μέλλω γὰρ ὑμᾶς διδάξειν ὅθεν
μοι ἡ διαβολὴ γέγονεν. ταῦτα γὰρ ἐγὼ ἀκούσας ἐνεθυμούμην οὕτως·
"Τί ποτε λέγει ὁ θεός, καὶ τί ποτε αἰνίττεται; ἐγὼ γὰρ δὴ οὔτε μέγα
οὔτε σμικρὸν σύνοιδα ἐμαυτῷ σοφὸς ὢν·

μόγις: ἄκων
ἐπὶ ζήτησιν τρέπομαι = ζητῶν ἄρ-
χομαι

: εἵπερ δυνατόν εἶη

σκοπέω πρὸς

ἀπέχθομαι = ἀπεχθάνομαι =
ἐχθρὸς γίγνομαι

αὐτῷ τούτῳ = αὐτοῦ τούτου ἕνεκα

τί οὖν ποτε λέγει φάσκων ἐμὲ σοφώτατον εἶναι; οὐ γὰρ δήπου
ψεύδεται γε· οὐ γὰρ θέμις αὐτῷ." καὶ πολὺν μὲν χρόνον ἠπόρουν τί
ποτε λέγει· ἔπειτα μόγις πάνυ ἐπὶ ζήτησιν αὐτοῦ τοιαύτην τινὰ
ἐτραπόμην. ἦλθον ἐπὶ τινα τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι, ὥς ἐνταῦθα,
εἵπερ που, ἐλέγξων τὸ μαντεῖον καὶ ἀποφανῶν τῷ χρησμῷ ὅτι
"Οὐτοσὶ ἐμοῦ σοφώτερός ἐστι, σὺ δ' ἐμὲ ἔφησθα." διασκοπῶν οὖν
τοῦτον - ὀνόματι γὰρ οὐδὲν δέομαι λέγειν, ἦν δέ τις τῶν πολιτικῶν
πρὸς ὃν ἐγὼ σκοπῶν τοιοῦτόν τι ἔπαθον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι - καὶ
διαλεγόμενος αὐτῷ ἔδοξε μοι οὗτος ὁ ἀνὴρ δοκεῖν μὲν εἶναι σοφὸς
ἄλλοις τε πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ μάλιστα ἑαυτῷ, εἶναι δ' οὐ· κἄπειτα
ἐπειρώμην αὐτῷ δεικνύναι ὅτι οἶοιτο μὲν εἶναι σοφός, εἶη δ' οὐ.

ἐντεῦθεν οὖν τούτῳ τε ἀπηχθόμην καὶ πολλοῖς τῶν παρόντων· πρὸς
ἑμαυτὸν δ' οὖν ἀπιὼν ἐλογιζόμην ὅτι τούτου μὲν τοῦ ἀνθρώπου ἐγὼ
σοφώτερός εἰμι· κινδυνεύει μὲν γὰρ ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲν καλὸν
κἀγαθὸν εἰδέναι, ἀλλ' οὗτος μὲν οἶεταί τι εἰδέναι οὐκ εἰδώς, ἐγὼ δέ,
ὥσπερ οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ οἶομαι· ἔοικα γοῦν τούτου γε σμικρῷ τινι
αὐτῷ τούτῳ σοφώτερος εἶναι, ὅτι ἂ μὴ οἶδα οὐδὲ οἶομαι εἰδέναι.

έντεϋθεν ἐπ' ἄλλον ἦα τῶν ἐκείνου δοκούντων σοφωτέρων εἶναι καὶ μοι ταῦτ' αὐτὰ ἔδοξε, καὶ ἐνταῦθα κάκείνῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀπηχθόμην.

[πολλοῖς] ἀπηχθάνομην

ἰτέον [μοι ἦν

μοι ζητοῦντι
τοῦ πλείστου ἐνδεής εἰμι = σχε-
δὸν οὐδὲν ἔχω

ἐπιεικέστεροι = βελτίονες

[ἐμοῦ] πονοῦντος

ἐπ' αὐτοφώρῳ = ἐν τῷ ἁμαρτήματι
αὐτῷ

Μετὰ ταῦτ' οὖν ἤδη ἐφεξῆς ἦα, αἰσθανόμενος μὲν καὶ λυπούμενος καὶ δεδιώς ὅτι ἀπηχθάνομην, ὅμως δὲ ἀναγκαῖον ἐδόκει εἶναι τὸ τοῦ θεοῦ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι - ἰτέον οὖν, σκοποῦντι τὸν χρησμὸν τί λέγει, ἐπὶ ἅπαντας τοὺς τι δοκοῦντας εἰδέναι. καὶ νῆ τὸν κύνα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι - δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς τάληθῇ λέγειν - ἥ μὴν ἐγὼ ἔπαθόν τι τοιοῦτον· οἱ μὲν μάλιστα εὐδοκιμοῦντες ἔδοξάν μοι ὀλίγου δεῖν τοῦ πλείστου ἐνδεεῖς εἶναι ζητοῦντι κατὰ τὸν θεόν, ἄλλοι δέ, δοκοῦντες φαυλότεροι, ἐπιεικέστεροι εἶναι ἄνδρες πρὸς τὸ φρονίμως ἔχειν. δεῖ δὴ ὑμῖν τὴν ἐμὴν πλάνην ἐπιδείξαι ὥσπερ πόνους τινὰς πονοῦντος ἵνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος ἡ μαντεία γένοιτο. μετὰ γὰρ τοὺς πολιτικούς ἦα ἐπὶ τοὺς ποιητὰς τοὺς τε τῶν τραγωδιῶν καὶ τοὺς τῶν διθυράμβων καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ἐνταῦθα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταληψόμενος ἐμαυτὸν ἀμαθέστερον ἐκείνων ὄντα. ἀναλαμβάνων οὖν αὐτῶν τὰ ποιήματα ἃ μοι ἐδόκει μάλιστα πεπραγματεῦσθαι αὐτοῖς,

διηρώτων ἄν = πολλάκις διηρώτων	διηρώτων ἄν αὐτοὺς τί λέγοιεν, ἵν' ἅμα τι καὶ μανθάνοιμι παρ' αὐτῶν.
οἴλου ἅπαντες = σχεδὸν ἅπαντες βέλτιον αὐτῶν	αἰσχύνομαι οὖν ὑμῖν εἰπεῖν, ὧς ἄνδρες, τάληθ' ὅμως δὲ ῥητέον. ὥς
ἐν ὀλίγῳ = οὐ διὰ πολλοῦ	ἔπος γὰρ εἰπεῖν ὀλίγου αὐτῶν ἅπαντες οἱ παρόντες ἄν βέλτιον ἔλεγον περὶ ὧν αὐτοὶ ἐπεποιήκεσαν. ἔγνω οὖν αὖ καὶ περὶ τῶν ποιητῶν ἐν ὀλίγῳ τοῦτο, ὅτι οὐ σοφία ποιοῖεν ἃ ποιοῖεν, ἀλλὰ φύσει τινὶ καὶ ἐνθουσιάζοντες ὥσπερ οἱ θεομάντεις καὶ οἱ χρησμοδοί· καὶ γὰρ οὗτοι
οἱ ποιηταὶ ἐφάνησαν τοιοῦτόν τι πάθος πεπονθότες	λέγουσι μὲν πολλὰ καὶ καλά, ἴσασιν δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι. τοιοῦτόν τι μοι ἐφάνησαν πάθος καὶ οἱ ποιηταὶ πεπονθότες, καὶ ἅμα ἡσθόμην αὐτῶν διὰ τὴν ποίησιν οἰομένων καὶ τᾶλλα σοφωτάτων εἶναι
ἃ οὐκ ἦσαν· ἀλλὰ οὐκ ἦσαν τούτῳ περιγίγνομαι = ἐν τούτῳ βελτίων εἰμί	ἀνθρώπων, ἃ οὐκ ἦσαν. ἀπῆα οὖν καὶ ἐντεῦθεν τῷ αὐτῷ οἰόμενος περιγεγονέναι ὥπερ καὶ τῶν πολιτικῶν.
ταύτη = ἐν ταύτῃ τῇ τέχνῃ	Τελευτῶν οὖν ἐπὶ τοὺς χειροτέχνους ἦα· ἐμαυτῷ γὰρ συνήδη οὐδὲν ἐπισταμένῳ ὥς ἔπος εἰπεῖν, τούτους δὲ γ' ἤδη ὅτι εὐρήσοιμι πολλὰ καὶ καλὰ ἐπισταμένους. καὶ τούτου μὲν οὐκ ἐψεύσθην, ἀλλ' ἠπίσταντο ἃ ἐγὼ οὐκ ἠπιστάμην καὶ μοι ταύτῃ σοφώτεροι ἦσαν. ἀλλ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτόν μοι ἔδοξαν ἔχειν ἀμάρτημα ὅπερ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ἀγαθοὶ δημιουργοί

ἡξίου < ἀξιόω

[ἔδοξε] ἀποκρύπτειν

οὕτως ἔχειν ὥσπερ ἔχω μὴτε
[ἔχειν] τι

λυσιτελέω = χρήσιμός εἰμι
: ὥσπερ εἰμὶ εἶναι

καὶ οἶαι = καὶ ὡς

: [ὥστε] δὲ λέγεσθαι [τὸ] ὄνομα
τοῦτο, [ἐγὼ] σοφὸς εἶναι

οἱ ἐκαστότε παρόντες οἴονται με
αὐτὸν [περὶ] ταῦτα εἶναι σοφὸν

τὸ δέ = περὶ τούτου

προσγράομαι = καὶ δὴ καὶ χράο-
μαι

- διὰ τὸ τὴν τέχνην καλῶς ἐξεργάζεσθαι ἕκαστος ἡξίου καὶ τᾶλλα τὰ μέγιστα σοφώτατος εἶναι - καὶ αὐτῶν αὕτη ἡ πλημμέλεια ἐκείνην τὴν σοφίαν ἀποκρύπτειν· ὥστε με ἐμαυτὸν ἀνερωτᾶν ὑπὲρ τοῦ χρησμοῦ πότερα δεξαίμην ἂν οὕτως ὥσπερ ἔχω ἔχειν, μὴτε τι σοφὸς ὢν τὴν ἐκείνων σοφίαν μὴτε ἀμαθὴς τὴν ἀμαθίαν, ἢ ἀμφοτέρα ἅ ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἔχειν. ἀπεκρινάμην οὖν ἐμαυτῷ καὶ τῷ χρησμῷ ὅτι μοι λυσιτελοῖ ὥσπερ ἔχω ἔχειν.

Ἐκ ταυτησὶ δὴ τῆς ἐξετάσεως, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλαὶ μὲν ἀπέχθεται μοι γεγονάσι καὶ οἶαι χαλεπώταται καὶ βαρύταται, ὥστε πολλὰς διαβολὰς ἀπ' αὐτῶν γεγονέναι, ὄνομα δὲ τοῦτο λέγεσθαι, σοφὸς εἶναι· οἴονται γάρ με ἐκάστοτε οἱ παρόντες ταῦτα αὐτὸν εἶναι σοφὸν ἅ ἂν ἄλλον ἐξελέγξω. τὸ δὲ κινδυνεύει, ὃ ἄνδρες, τῷ ὄντι ὁ θεὸς σοφὸς εἶναι, καὶ ἐν τῷ χρησμῷ τούτῳ τοῦτο λέγειν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη σοφία ὀλίγου τινὸς ἀξία ἐστὶν καὶ οὐδενός. καὶ φαίνεται τοῦτον λέγειν τὸν Σωκράτη, προσκεχρηῆσθαι δὲ τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐμὲ παράδειγμα ποιούμενος, ὥσπερ ἂν εἰ εἶποι ὅτι "Οὗτος ὑμῶν, ὃ ἄνθρωποι, σοφώτατός ἐστιν,

τῇ ἀληθείᾳ = ἀληθῶς

ταῦτα = διὰ ταῦτα

τινα = ὄντινα

μὴ δοκῇ [σοφὸν εἶναι]

ἀσχολία ↔ σχολή

μυρία: μεγάλη

ὅστις ὥσπερ Σωκράτης ἔγνωκεν ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἐστι τῇ ἀληθείᾳ πρὸς σοφίαν." ταῦτ' οὖν ἐγὼ μὲν ἔτι καὶ νῦν περιῶν ζητῶ καὶ ἐρευνῶ κατὰ τὸν θεὸν καὶ τῶν ἀστῶν καὶ ξένων ἄν τινα οἶμαι σοφὸν εἶναι· καὶ ἐπειδάν μοι μὴ δοκῇ, τῷ θεῷ βοηθῶν ἐνδείκνυμαι ὅτι οὐκ ἔστι σοφός. καὶ ὑπὸ ταύτης τῆς ἀσχολίας οὔτε τι τῶν τῆς πόλεως πρᾶξαί μοι σχολή γέγονεν ἄξιον λόγου οὔτε τῶν οἰκείων, ἀλλ' ἐν πενία μυρία εἰμὶ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ λατρείαν.

Πρὸς δὲ τούτοις οἱ νέοι μοι ἐπακολουθοῦντες - οἷς μάλιστα σχολή ἐστίν, οἱ τῶν πλουσιωτάτων - αὐτόματοι, χαίρουσιν ἀκούοντες ἐξεταζομένων τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτοὶ πολλάκις ἐμὲ μιμοῦνται, εἴτα ἐπιχειροῦσιν ἄλλους ἐξετάζειν· κᾶπειτα, οἶμαι, εὐρίσκουσι πολλὴν ἀφθονίαν οἰομένων μὲν εἰδέναι τι ἀνθρώπων, εἰδόντων δὲ ὀλίγα ἢ οὐδέν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ ὑπ' αὐτῶν ἐξεταζόμενοι ἐμοὶ ὀργίζονται, οὐχ αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν ὥς Σωκράτης τίς ἐστι μιαιώτατος καὶ διαφθείρει τοὺς νέους· καὶ ἐπειδάν τις αὐτοὺς ἐρωτᾷ ὅτι ποιῶν καὶ ὅτι διδάσκων, ἔχουσι μὲν οὐδὲν εἰπεῖν ἀλλ' ἀγνοοῦσιν, ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν ἀπορεῖν, τὰ κατὰ πάντων τῶν φιλοσοφούντων πρόχειρα ταῦτα λέγουσιν,

ὅτι = ὅ τι

τὰ πρόχειρα: ἃ πάντες ἔχειν ἢ λέγειν δύνανται

ὅτι [διδάσκων] τὰ μετέωρα
καὶ [διδάσκων] θεοὺς

συντεταμένως = παρεσκευασμένῳ
τρόπῳ

ἐπιτίθεμαι = προσβάλλω, ἐπι-
βάλλω

[ἐξ] ὑμῶν

ἀποκρύπτω = ἰδεῖν κωλύω

ὑποστέλλω = ἀποκρύπτω

τεκμήριόν [ἐστίν]

ὅτι "τὰ μετέωρα καὶ τὰ ὑπὸ γῆς" καὶ "θεοὺς μὴ νομίζειν" καὶ "τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν." τὰ γὰρ ἀληθῆ οἶομαι οὐκ ἂν ἐθέλοιεν λέγειν, ὅτι κατάδηλοι γίνονται προσποιούμενοι μὲν εἰδέναι, εἰδότες δὲ οὐδέν. ἅτε οὖν, οἶμαι, φιλότιμοι ὄντες καὶ σφοδροὶ καὶ πολλοί, καὶ συντεταμένως καὶ πιθανῶς λέγοντες περὶ ἐμοῦ, ἐμπεπλήκασιν ὑμῶν τὰ ὅσα καὶ πάσαι καὶ σφοδρῶς διαβάλλοντες. ἐκ τούτων καὶ Μέλητος μοι ἐπέθετο καὶ Ἄνυτος καὶ Λύκων, Μέλητος μὲν ὑπὲρ τῶν ποιητῶν ἀχθόμενος, Ἄνυτος δὲ ὑπὲρ τῶν δημιουργῶν καὶ τῶν πολιτικῶν, Λύκων δὲ ὑπὲρ τῶν ρητόρων· ὥστε, ὅπερ ἀρχόμενος ἐγὼ ἔλεγον, θαυμάζοιμ' ἂν εἰ οἷός τ' εἶην ἐγὼ ὑμῶν ταύτην τὴν διαβολὴν ἐξελέσθαι ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ οὕτω πολλὴν γεγонуῖαν. ταῦτ' ἔστιν ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τάληθῃ, καὶ ὑμᾶς οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἀποκρυψάμενος ἐγὼ λέγω οὐδ' ὑποστειλάμενος. καίτοι οἶδα σχεδὸν ὅτι αὐτοῖς τούτοις ἀπεχθάνομαι, ὃ καὶ τεκμήριον ὅτι ἀληθῆ λέγω καὶ ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ διαβολή ἢ ἐμὴ καὶ τὰ αἷτια ταῦτά ἐστιν. καὶ ἐάν τε νῦν ἐάν τε αὖθις ζητήσητε ταῦτα, οὕτως εὐρήσετε.

Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρῶτοί μου κατήγοροι κατηγοροῦν

αὕτη ἔστω ἱκανὴ ἀπολογία πρὸς ὑμᾶς· πρὸς δὲ Μέλητον τὸν ἀγαθὸν
 ὥς φησι [περὶ ἑαυτοῦ] καὶ φιλόπολιν, ὥς φησι, καὶ τοὺς ὑστέρους μετὰ ταῦτα πειράσομαι
 : ὥσεί οὗτοι εἶεν ἕτεροι κατήγοροι ἀπολογήσασθαι. αὐθις γὰρ δὴ, ὥσπερ ἐτέρων τούτων ὄντων
 κατηγόρων, λάβωμεν αὖ τὴν τούτων ἀντωμοσίαν. ἔχει δέ πως ὧδε·
 [ἡ ἀντωμοσία] φησὶ Σωκράτη φησὶν ἀδικεῖν τοὺς τε νέους διαφθείροντα καὶ θεοὺς οὓς ἡ
 [νομίζοντα] δὲ ἕτερα πόλις νομίζει οὐ νομίζοντα, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά. τὸ μὲν δὴ
 ἔγκλημα τοιοῦτόν ἐστιν· τούτου δὲ τοῦ ἐγκλήματος ἐν ἑκαστον
 ἐξετάσωμεν.

με ἀδικεῖν διαφθείροντα τοὺς ν. Φησὶ γὰρ δὴ τοὺς νέους ἀδικεῖν με διαφθείροντα. ἐγὼ δέ γε, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ἀδικεῖν φημι Μέλητον, ὅτι σπουδῇ χαριεντίζεται, ῥαδίως
 εἰς ἀγῶνα καθίστημι = εἰς τὸ εἰς ἀγῶνα καθιστὰς ἀνθρώπους, περὶ πραγμάτων προσποιούμενος
 δικαστήριον ἄγω σπουδάζειν καὶ κήδεσθαι ὧν οὐδὲν τούτῳ πώποτε ἐμέλησεν· ὥς δὲ
 τούτῳ: τῷ Μελήτῳ τοῦτο οὕτως ἔχει, πειράσομαι καὶ ὑμῖν ἐπιδείξαι. καί μοι δεῦρο, ὧ
 [σύ] ποιῇ περὶ πλείστου ἄλλο τι ἢ Μέλητε, εἶπέ· ἄλλο τι ἢ περὶ πλείστου ποιῇ ὅπως ὥς βέλτιστοι οἱ
 νεώτεροι ἔσονται;

Ἔγωγε.

Ἴθι δὴ νυν εἶπέ τούτοις, τίς αὐτοὺς βελτίους ποιεῖ;

μέλον γέ σοι = διότι σοι μέλει

τουτοισί: τοῖς δικασταῖς

αὐτοῖς: τοῖς δικασταῖς

δῆλον γὰρ ὅτι οἶσθα, μέλον γέ σοι. τὸν μὲν γὰρ διαφθείροντα ἐξευρών, ὡς φῆς, ἐμέ, εἰσάγεις τουτοισί καὶ κατηγορεῖς· τὸν δὲ δὴ βελτίους ποιοῦντα ἴθι εἰπὲ καὶ μήνυσον αὐτοῖς τίς ἐστίν. - Ὅρᾳς, ὦ Μέλητε, ὅτι σιγᾶς καὶ οὐκ ἔχεις εἰπεῖν; καίτοι οὐκ αἰσχρόν σοι δοκεῖ εἶναι καὶ ἱκανὸν τεκμήριον οὗ δὴ ἐγὼ λέγω, ὅτι σοι οὐδὲν μεμέληκεν; ἀλλ' εἰπέ, ὦγαθέ, τίς αὐτοὺς ἀμείνους ποιεῖ;

Οἱ νόμοι.

αὐτὸ τοῦτο = τοὺς νόμους

Ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐρωτῶ, ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ τίς ἄνθρωπος, ὅστις πρῶτον καὶ αὐτὸ τοῦτο οἶδε, τοὺς νόμους;

Οὗτοι, ὦ Σώκρατες, οἱ δικασταί.

Πῶς λέγεις, ὦ Μέλητε; οἶδε τοὺς νέους παιδεύειν οἱοί τέ εἰσι καὶ βελτίους ποιοῦσιν;

Μάλιστα.

Πότερον ἅπαντες, ἢ οἱ μὲν αὐτῶν, οἱ δ' οὐ;

Ἄπαντες.

πολλήν ἀφθονίαν τῶν ὠ. = πολλοὺς
ὠφελοῦντας [λέγεις]

βελτίους ποιοῦσι [τοὺς νεανίας]

Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν λέγεις καὶ πολλήν ἀφθονίαν τῶν ὠφελούντων. τί

δὲ δῆ; οἱ δὲ ἀκροαταὶ βελτίους ποιοῦσιν ἢ οὐ;

Καὶ οὗτοι.

Τί δέ, οἱ βουλευταί;

Καὶ οἱ βουλευταί.

Ἀλλ' ἄρα, ὦ Μέλητε, μὴ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἐκκλησιασταί,
διαφθείρουσι τοὺς νεωτέρους; ἢ κακεῖνοι βελτίους ποιοῦσιν ἅπαντες;

Κακεῖνοι.

πάντες [οἱ] Ἀθηναῖοι

Πάντες ἄρα, ὥς ἔοικεν, Ἀθηναῖοι καλοὺς καγαθοὺς ποιοῦσι πλὴν
ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ μόνος διαφθείρω. οὕτω λέγεις;

Πάνυ σφόδρα ταῦτα λέγω.

[δοκοῦσιν σοι] πάντες

εἷς δέ (τις) ὁ διαφθείρων

ὁ βελτίους ποιεῖν

Πολλήν γέ μου κατέγνωκας δυστυχίαν. καί μοι ἀπόκριναι· ἤ καὶ περὶ
ἵππους οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν; οἱ μὲν βελτίους ποιοῦντες αὐτοὺς πάντες
ἄνθρωποι εἶναι, εἷς δέ τις ὁ διαφθείρων; ἢ τούναντίον τούτου πᾶν, εἷς
μὲν τις ὁ βελτίους οἶός τ' ὢν ποιεῖν ἢ πάνυ ὀλίγοι, οἱ ἵππικοί,

πάντως [οὕτως ἐστίν}
φῆτε = ὁμολογῆτε

εἰσάγεις [εἰς τὸ δικαστήριον]

οἱ δὲ πολλοὶ ἐάνπερ συνῶσι καὶ χρῶνται ἵπποις, διαφθείρουσιν; οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Μέλητε, καὶ περὶ ἵππων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ζώων; πάντως δῆπου, ἐάντε σὺ καὶ Ἄνυτος οὐ φῆτε ἐάντε φῆτε· πολλὴ γὰρ ἂν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ τοὺς νέους εἰ εἷς μὲν μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δ' ἄλλοι ὠφελοῦσιν. ἀλλὰ γάρ, ὦ Μέλητε, ἱκανῶς ἐπιδείκνυσαι ὅτι οὐδεπώποτε ἐφρόντισας τῶν νέων, καὶ σαφῶς ἀποφαίνεις τὴν σαυτοῦ ἀμέλειαν, ὅτι οὐδέν σοι μεμέληκεν περὶ ὧν ἐμὲ εἰσάγεις.

Ἔτι δὲ ἡμῖν εἰπέ, ὦ πρὸς Διὸς Μέλητε, πότερόν ἐστιν οἰκεῖν ἄμεινον ἐν πολίταις χρηστοῖς ἢ πονηροῖς; ὦ τάν, ἀποκρίναι· οὐδέν γάρ τοι χαλεπὸν ἐρωτῶ. οὐχ οἱ μὲν πονηροὶ κακόν τι ἐργάζονται τοὺς ἀεὶ ἐγγυτάτῳ αὐτῶν ὄντας, οἱ δ' ἀγαθοὶ ἀγαθόν τι;

Πάνυ γε.

Ἔστιν οὖν ὅστις βούλεται ὑπὸ τῶν συνόντων βλάπτεσθαι μᾶλλον ἢ ὠφελεῖσθαι; ἀποκρίνου, ὦ ἀγαθέ· καὶ γὰρ ὁ νόμος κελεύει ἀποκρίνεσθαι. ἔσθ' ὅστις βούλεται βλάπτεσθαι;

Οὐ δῆτα.

Φέρε δὴ, πότερον ἐμὲ εἰσάγεις δεῦρο ὥς διαφθείροντα τοὺς νέους καὶ
πονηροτέρους ποιοῦντα ἐκόντα ἢ ἄκοντα;

Ἐκόντα ἔγωγε.

σὺ τηλικόσδε ὦν

Τί δῆτα, ὦ Μέλητε; τοσοῦτον σὺ ἐμοῦ σοφώτερος εἶ τηλικούτου
ὄντος τηλικόσδε ὦν, ὥστε σὺ μὲν ἔγνωκας ὅτι οἱ μὲν κακοὶ κακὸν τι
ἐργάζονται ἀεὶ τοὺς μάλιστα πλησίον ἑαυτῶν, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόν,
ἐγὼ δὲ δὴ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἦκω ὥστε καὶ τοῦτ' ἀγνοῶ, ὅτι ἐάν

μοχθηρὸς = κακός, φαῦλος

τινα μοχθηρὸν ποιήσω τῶν συνόντων, κινδυνεύσω κακὸν τι λαβεῖν ὑπ'
αὐτοῦ, ὥστε τοῦτο, τοσοῦτον κακόν, ἐκὼν ποιῶ, ὥς φῆς σύ; ταῦτα

ἐγὼ σοι οὐ πείθομαι = σὺ οὐ
πείθεις με

ἄκων [τοῦτο ποιῶ]

ἐγὼ σοι οὐ πείθομαι, ὦ Μέλητε, οἶμαι δὲ οὐδὲ ἄλλον ἀνθρώπων
οὐδένα· ἀλλ' ἢ οὐ διαφθείρω, ἢ εἰ διαφθείρω, ἄκων, ὥστε σύ γε κατ'
ἀμφοτέρα ψεύδῃ. εἰ δὲ ἄκων διαφθείρω, τῶν τοιούτων καὶ ἀκουσίων

δεῦρο [ἐμὲ] εἰσάγειν

ἀμαρτημάτων οὐ δεῦρο νόμος εἰσάγειν ἐστίν, ἀλλὰ ἰδίᾳ λαβόντα
διδάσκειν καὶ νουθετεῖν· δῆλον γὰρ ὅτι ἐάν μάθω, παύσομαι ὃ γε
ἄκων ποιῶ. σὺ δὲ συγγενέσθαι μὲν μοι καὶ διδάξαι ἔφυγες καὶ οὐκ
ἠθέλησας, δεῦρο δὲ εἰσάγεις, οἷ νόμος ἐστὶν εἰσάγειν τοὺς κολάσεως
δεομένους ἀλλ' οὐ μαθήσεως.

οὐγὼ = ὁ ἐγώ

Ἀλλὰ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο μὲν ἤδη δῆλον οὐγὼ ἔλεγον, ὅτι
Μελήτω τούτων οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν πάποτε ἐμέλησεν. ὅμως δὲ δὴ
λέγε ἡμῖν, πῶς με φῆς διαφθεῖρειν, ὧ Μέλητε, τοὺς νεωτέρους; ἢ
δῆλον δὴ ὅτι κατὰ τὴν γραφὴν ἦν ἐγράψω θεοὺς διδάσκοντα μὴ
νομίζειν οὓς ἡ πόλις νομίζει, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά; οὐ ταῦτα λέγεις
ὅτι διδάσκων διαφθείρω;

Πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ταῦτα λέγω.

πρὸς αὐτῶν: πρὸ αὐτῶν

Πρὸς αὐτῶν τοίνυν, ὧ Μέλητε, τούτων τῶν θεῶν ὧν νῦν ὁ λόγος
ἐστίν, εἰπὲ ἔτι σαφέστερον καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀνδράσιν τουτοισί. ἐγὼ
γὰρ οὐ δύναμαι μαθεῖν πότερον λέγεις διδάσκειν με νομίζειν εἶναί
τινας θεοὺς - καὶ αὐτὸς ἄρα νομίζω εἶναι θεοὺς καὶ οὐκ εἰμὶ τὸ
παράπαν ἄθεος οὐδὲ ταύτη ἀδικῶ - οὐ μέντοι οὔσπερ γε ἡ πόλις ἀλλὰ
ἐτέρους, καὶ τοῦτ' ἔστιν ὅ μοι ἐγκαλεῖς, ὅτι ἐτέρους, ἢ παντάπασί με
φῆς οὔτε αὐτὸν νομίζειν θεοὺς τοὺς τε ἄλλους ταῦτα διδάσκειν.

ἡ πόλις [τιμᾶ]

ταῦτα: μὴ νομίζειν θεοὺς

Ταῦτα λέγω, ὥς τὸ παράπαν οὐ νομίζεις θεοὺς.

ἵνα τί = διὰ τί

Ὡ θαυμάσιε Μέλητε, ἵνα τί ταῦτα λέγεις;

οὐδὲ ἥλιον οὐδὲ σελήνην ἄρα νομίζω θεοὺς εἶναι, ὥσπερ οἱ ἄλλοι
ἄνθρωποι;

μὰ Δία: οὐδαμῶς

Μὰ Δί', ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐπεὶ τὸν μὲν ἥλιον λίθον φησὶν εἶναι, τὴν
δὲ σελήνην γῆν.

γέμω = πλήρης εἰμι

: ἃ ἐκ τῆς ὀρχήστρας (= ἀγορᾶς)
πρίασθαι δύνανται μίαν δραχμὴν
ἀποδόντες, οὐδὲ πλεῖον, καὶ τοῦ
Σωκράτους καταγελᾶν

(ἅτε) ἄτοπα ὄντα

Ἀναξαγόρου οἶε κατηγορεῖν, ὃ φίλε Μέλητε; καὶ οὕτω καταφρονεῖς
τῶνδε καὶ οἶε αὐτοὺς ἀπείρους γραμμάτων εἶναι ὥστε οὐκ εἰδέναι ὅτι
τὰ Ἀναξαγόρου βιβλία τοῦ Κλαζομενίου γέμει τούτων τῶν λόγων; καὶ
δὴ καὶ οἱ νέοι ταῦτα παρ' ἐμοῦ μανθάνουσιν, ἃ ἔξεστιν ἐνίοτε, εἰ πάνυ
πολλοῦ, δραχμῆς ἐκ τῆς ὀρχήστρας πριαμένοις Σωκράτους
καταγελᾶν, ἐὰν προσποιῇται ἑαυτοῦ εἶναι, ἄλλως τε καὶ οὕτως ἄτοπα
ὄντα; ἀλλ', ὃ πρὸς Διός, οὕτωςί σοι δοκῶ; οὐδένα νομίζω θεὸν εἶναι;

Οὐ μέντοι μὰ Δία οὐδ' ὅπωςτιοῦν.

ταῦτα [λέγω]
[ἄπιστος εἶ] σαυτῷ

Ἄπιστός γ' εἶ, ὃ Μέλητε, καὶ ταῦτα μέντοι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖς, σαυτῷ.
ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ οὕτοσί, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάνυ εἶναι ὑβριστῆς καὶ
ἀκόλαστος, καὶ ἀτεχνῶς τὴν γραφὴν ταύτην ὑβρεῖ τινὶ καὶ ἀκολασίᾳ
καὶ νεότητι γράψασθαι.

νεότης = τῶν νεανιῶν ἀπειρία

: ἔοικε τῷ αἵνιγμα συντιθέντι καὶ
διαπειρωμένῳ (= ἐξετάζοντι)

χαριεντίζομαι = γελάω, παίζω

: τοῦτο ποιεῖ ὅστις ἂν παίζη

ἧ = ὥς (: τὸν τρόπον ῥ)

κατ' ἀρχὰς = ἐν τῇ ἀρχῇ

μοι = κατὰ ἐμοῦ
εἰωθότι [ἐμοί]

πράγματα [νομίζει]

τὸ ἐπὶ τούτῳ: ὁ νῦν ἐρωτήσω

ἔοικεν γὰρ ὥσπερ αἵνιγμα συντιθέντι διαπειρωμένῳ "Ἄρα γνώσεται

Σωκράτης ὁ σοφὸς δὴ ἐμοῦ χαριεντιζομένου καὶ ἐναντί' ἐμαυτῷ
λέγοντος, ἡ ἐξαπατήσω αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀκούοντας;"
οὗτος γὰρ ἐμοὶ φαίνεται τὰ ἐναντία λέγειν αὐτὸς ἑαυτῷ ἐν τῇ γραφῇ
ὥσπερ ἂν εἰ εἴποι· "Ἀδικεῖ Σωκράτης θεοὺς οὐ νομίζων, ἀλλὰ θεοὺς
νομίζων." καίτοι τοῦτό ἐστι παίζοντος.

Συνεπισκέψασθε δὴ, ὧ ἄνδρες, ἧ μοι φαίνεται ταῦτα λέγειν· σὺ δὲ
ἡμῖν ἀποκρίναι, ὧ Μέλητε. ὑμεῖς δέ, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ὑμᾶς
παρητησάμην, μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν ἔὰν ἐν τῷ εἰωθότι τρόπῳ
τοὺς λόγους ποιῶμαι.

Ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων, ὧ Μέλητε, ἀνθρώπεια μὲν νομίζει πράγματ'
εἶναι, ἀνθρώπους δὲ οὐ νομίζει; ἀποκρινέσθω, ὧ ἄνδρες, καὶ μὴ ἄλλα
καὶ ἄλλα θορυβεῖτω· ἔσθ' ὅστις ἵππους μὲν οὐ νομίζει, ἵππικὰ δὲ
πράγματα; ἡ αὐλητὰς μὲν οὐ νομίζει εἶναι, αὐλητικὰ δὲ πράγματα;
οὐκ ἔστιν, ὧ ἄριστε ἀνδρῶν· εἰ μὴ σὺ βούλει ἀποκρίνεσθαι, ἐγὼ σοὶ
λέγω καὶ τοῖς ἄλλοις τουτοισί. ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ γε ἀποκρίναι· ἔσθ'
ὅστις δαιμόνια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, δαίμονας δὲ οὐ νομίζει;

Οὐκ ἔστιν.

όνέω = ὠφελέω, χρήσιμός εἰμι

[σὺ] διωμόσω (< διόμνυμαι)

: νομίζω σε ὁμολογεῖν

φής = λέγεις

Ἦς ὄνησας ὅτι μόγις ἀπεκρίνω ὑπὸ τουτωνὶ ἀναγκαζόμενος. οὐκοῦν δαιμόνια μὲν φῆς με καὶ νομίζειν καὶ διδάσκειν, εἴτ' οὖν καινὰ εἴτε παλαιά, ἀλλ' οὖν δαιμόνιά γε νομίζω κατὰ τὸν σὸν λόγον, καὶ ταῦτα καὶ διωμόσω ἐν τῇ ἀντιγραφῇ. εἰ δὲ δαιμόνια νομίζω, καὶ δαίμονας δῆπου πολλὴ ἀνάγκη νομίζειν μέ ἐστιν· οὐχ οὕτως ἔχει; ἔχει δὴ· τίθημι γάρ σε ὁμολογοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἀποκρίνη. τοὺς δὲ δαίμονας οὐχὶ ἦτοι θεοὺς γε ἡγοούμεθα ἢ θεῶν παῖδας; φῆς ἢ οὐ;

Πάνυ γε.

αἰνίττομαι = αἰνιγματικῶς λέγω

[σε] φάναι με, θεοὺς οὐχ ἡγούμενον, αὐτὸν ἡγεῖσθαι πάλιν

Οὐκοῦν εἴπερ δαίμονας ἡγοῦμαι, ὥς σὺ φῆς, εἰ μὲν θεοὶ τινὲς εἰσιν οἱ δαίμονες, τοῦτ' ἂν εἴη ὃ ἐγὼ φημί σε αἰνίττεσθαι καὶ χαριεντίζεσθαι, θεοὺς οὐχ ἡγούμενον φάναι με θεοὺς αὐτὸν ἡγεῖσθαι πάλιν, ἐπειδὴ περ γε δαίμονας ἡγοῦμαι· εἰ δ' αὖ οἱ δαίμονες θεῶν παῖδες εἰσιν νόθοι τινὲς ἢ ἐκ νυμφῶν ἢ ἐκ τινων ἄλλων ὧν δὴ καὶ λέγονται, τίς ἂν ἀνθρώπων θεῶν μὲν παῖδας ἡγοῖτο εἶναι, θεοὺς δὲ μή; ὁμοίως γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππων μὲν παῖδας ἡγοῖτο ἢ καὶ ὄνων, τοὺς ἡμιόνους, ἵππους δὲ καὶ ὄνους μὴ ἡγοῖτο εἶναι.

ἀποπειράομαι σου = ἐξετάζω σε
 ἐγκαλέω σοι ἀδίκημα = λέγω ὅτι
 ἀδίκημα ἠδίκησας
 οὐδεμία δὲ μηχανὴ ἐστὶν ὅπως σύ
 τοῦ αὐτοῦ [ἀνθρώπου]

ἀλλ', ὦ Μέλητε, οὐκ ἔστιν ὅπως σὺ ταῦτα οὐχὶ ἀποπειρώμενος ἡμῶν
 ἐγράψω τὴν γραφὴν ταύτην ἢ ἀπορῶν ὅ τι ἐγκαλοῖς ἐμοὶ ἀληθὲς
 ἀδίκημα· ὅπως δὲ σύ τινα πείθοις ἂν καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντα
 ἀνθρώπων, ὡς οὐ τοῦ αὐτοῦ ἔστιν καὶ δαιμόνια καὶ θεῖα ἡγεῖσθαι, καὶ
 αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ μήτε δαίμονας μήτε θεοὺς μήτε ἥρωας, οὐδεμία μηχανὴ
 ἐστίν.

εἶναι πολλῆς ἀπολογίας· δεῖσθαι
 πολλῆς ἀπολογίας

ἔμὲ αἰρεῖ = ἐμοῦ καταγιγνώσκει

αἰρήσει [με]
 οὐδὲν ... στή· οὐδεὶς κίνδυνός ἐστι
 μὴ ἐγὼ τελευταῖος ὦ.

Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς μὲν ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ κατὰ τὴν
 Μελήτου γραφὴν, οὐ πολλῆς μοι δοκεῖ εἶναι ἀπολογίας, ἀλλὰ ἱκανὰ
 καὶ ταῦτα· ὁ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγον, ὅτι πολλή μοι ἀπέχθεια
 γέγονεν καὶ πρὸς πολλοὺς, εὖ ἴστε ὅτι ἀληθὲς ἐστίν. καὶ τοῦτ' ἔστιν ὁ
 ἐμὲ αἰρεῖ, ἐάνπερ αἰρήῃ, οὐ Μέλητος οὐδὲ Ἄνυτος ἀλλ' ἡ τῶν πολλῶν
 διαβολὴ τε καὶ φθόνος. ἃ δὴ πολλοὺς καὶ ἄλλους καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας
 ἥρηκεν, οἷμαι δὲ καὶ αἰρήσει· οὐδὲν δὲ δεινὸν μὴ ἐν ἐμοὶ στή.

Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις· "Εἴτ' οὐκ αἰσχύνῃ, ὦ Σώκρατες, τοιοῦτον
 ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύσας ἐξ οὗ κινδυνεύεις νυνὶ ἀποθανεῖν;" ἐγὼ δὲ
 τούτῳ ἂν δίκαιον λόγον ἀντείποιμι, ὅτι "Οὐ καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε,
 εἰ οἶει δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι ἄνδρα

ὅτου (= οὕτινος) ... ἐστίν· ὅς οὐ
παντελῶς ἄχρηστός ἐστιν

τῷ σῷ λόγῳ = κατὰ τὸν σὸν λόγον

παρὰ τὸ ὑπομεῖναι (: πάσχειν) =
ἀντὶ τοῦ ὑπομεῖναι

ἡ μήτηρ, θεὸς οὓσα

[ὁ σὸς] πότμος (= θάνατος) ἐτοῖμός
[ἐστίν]
ὁ δέ = οὗτος
δείσας = φοβούμενος

ἄχθος = βάρος
ἄρουρα = γῆ
μὴ οἶει ...:: ἐλπίζω σε μὴ οἶεσθαι ...

τῇ ἀληθείᾳ = ἀληθῶς
οὕ = ἐκεῖ οὕ

ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελός ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖν

ὅταν πράττη, πότερον δίκαια ἢ ἄδικα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ

ἔργα ἢ κακοῦ. φαῦλοι γὰρ ἂν τῷ γε σῷ λόγῳ εἶεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν

Τροία τετελευτήκασιν, οἳ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θέτιδος υἱός, ὃς τοσοῦτον

τοῦ κινδύνου κατεφρόνησεν παρὰ τὸ αἰσχρὸν τι ὑπομεῖναι ὥστε,

ἐπειδὴ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτῷ προθυμουμένῳ Ἑκτορα ἀποκτεῖναι, θεὸς

οὓσα, οὕτωςί πως, ὥς ἐγὼ οἶμαι· ὦ παῖ, εἰ τιμωρήσεις Πατρόκλῳ τῷ

ἐταίρῳ τὸν φόνον καὶ Ἑκτορα ἀποκτενεῖς, αὐτὸς ἀποθανῇ - αὐτίκα

γάρ τοι,' φησί, 'μεθ' Ἑκτορα πότμος ἐτοῖμος' - ὁ δὲ τοῦτο ἀκούσας τοῦ

μὲν θανάτου καὶ τοῦ κινδύνου ὠλιγόρησε, πολὺ δὲ μᾶλλον δείσας τὸ

ζῆν κακὸς ὢν καὶ τοῖς φίλοις μὴ τιμωρεῖν, 'Αὐτίκα,' φησί, 'τεθναίνην,

δίκην ἐπιθείς τῷ ἀδικοῦντι, ἵνα μὴ ἐνθάδε μένω καταγέλαστος παρὰ

νηυσὶ κορωνίσιν, ἄχθος ἀρούρης.' μὴ αὐτὸν οἶει φροντίσαι θανάτου

καὶ κινδύνου;"

Οὕτω γὰρ ἔχει, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὗ ἂν τις ἑαυτὸν τάξῃ

ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι ἢ ὑπ' ἄρχοντος ταχθῇ, ἐνταῦθα δεῖ, ὥς

ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν,

πρὸ τοῦ αἰσχροῦ: πρὸ τῆς αἰσχύνης	μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. ἐγὼ οὖν δεινὰ ἂν εἶην εἰργασμένος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ
ἔττατόν με καὶ ἐν	ὅτε μὲν με οἱ ἄρχοντες ἔταττον, οὓς ὑμεῖς εἴλεσθε ἄρχειν μου, καὶ ἐν
τότε (μὲν)	Ποτειδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Δηλῷ, τότε μὲν οὗ ἐκεῖνοι ἔταττον ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλος τις καὶ ἐκινδύνευον ἀποθανεῖν, τοῦ
ἐνταῦθα (δέ)	δὲ θεοῦ τάττοντος, ὡς ἐγὼ ᾤήθην τε καὶ ὑπέλαβον, φιλοσοφοῦντά με δεῖν ζῆν καὶ ἐξετάζοντα ἑμαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δὲ φοβηθεὶς ἢ θάνατον ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν πράγμα λίποιμι τὴν τάξιν. δεινὸν τὰν εἶη, καὶ ὡς ἀληθῶς τότ' ἂν με δικαίως εἰσάγοι τις εἰς δικαστήριον, ὅτι οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι, ἀπειθῶν τῇ μαντείᾳ καὶ δεδιὼς θάνατον καὶ οἰόμενος σοφὸς εἶναι οὐκ ὢν. τὸ γάρ τοι θάνατον δεδιέναι, ὃ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δοκεῖν σοφὸν εἶναι μὴ ὄντα· δοκεῖν γὰρ εἰδέναί ἐστιν ἃ οὐκ οἶδεν. οἶδε μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον οὐδ' εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ πάντων μέγιστον ὃν τῶν ἀγαθῶν, δεδίασι δ' ὡς εὖ εἰδότες ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστὶ. καίτοι πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστὶν αὕτη ἢ ἐπονείδιστος, ἢ τοῦ οἶεσθαι εἰδέναί ἃ οὐκ οἶδεν; ἐγὼ δ', ὃ ἄνδρες, τοῦτ' καὶ ἐνταῦθα ἴσως διαφέρω τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰ δὴ τῷ σοφώτερός του φαίην εἶναι,
ἀπειθέω = οὐ πείθομαι	
τὸ δεδιέναι = τὸ φοβεῖσθαι	
[τοῦτο] γὰρ ἐστι δοκεῖν εἰδέναί ἃ [τις] οὐκ οἶδεν	
δεδίασι [πάντες]	
ἐπονείδιστος, -ος, -ον = ὃν ἡμᾶς ὀνειδίζειν δεῖ	
[ἐν] τούτῳ	
του = τινός	

[ἐν] τούτῳ ἂν [εἶη]

οὐδέποτε φοβήσομαι ἃ μὴ οἶδα εἰ

τὴν ἀρχὴν = τῇ ἀρχῇ

ἤδη = αὐτίκα
ἐπιτηδεύοντες = μανθάνοντες

ἐπὶ τούτῳ: εἰ τοῦτο ποιεῖς
ἐφ' ὅτε μηκέτι διατρίβειν: εἰ
μηκέτι διατρίβεις
ἄλῶς < ἀλίσκομαι

οὐ (μὴ) παύσομαι

εἶωθα [λέγειν]

τούτῳ ἂν, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἱκανῶς περὶ τῶν ἐν Ἄιδου οὕτω καὶ οἶομαι
οὐκ εἰδέναι· τὸ δὲ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ καὶ
ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἐστὶν οἶδα. πρὸ οὖν τῶν κακῶν ὧν
οἶδα ὅτι κακά ἐστιν, ἃ μὴ οἶδα εἰ καὶ ἀγαθὰ ὄντα τυγχάνει οὐδέποτε
φοβήσομαι οὐδὲ φεύξομαι· ὥστε οὐδ' εἴ με νῦν ὑμεῖς ἀφίετε Ἀνύτῳ
ἀπιστήσαντες, ὃς ἔφη ἢ τὴν ἀρχὴν οὐ δεῖν ἐμὲ δεῦρο εἰσελθεῖν ἢ,
ἐπειδὴ εἰσῆλθον, οὐχ οἷόν τ' εἶναι τὸ μὴ ἀποκτεῖναί με, λέγων πρὸς
ὕμᾱς ὥς, εἰ διαφευξοίμην, ἤδη ἂν ὑμῶν οἱ ὑεῖς, ἐπιτηδεύοντες ἃ
Σωκράτης διδάσκει, πάντες παντάπασιν διαφθαρήσονται, - εἴ μοι πρὸς
ταῦτα εἵποτε· "ὦ Σώκρατες, νῦν μὲν Ἀνύτῳ οὐ πεισόμεθα ἀλλ'
ἀφίεμέν σε, ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ὅτε μηκέτι ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσῃ
διατρίβειν μηδὲ φιλοσοφεῖν· ἐὰν δὲ ἄλῶς ἔτι τοῦτο πράττων,
ἀποθανῇ" - εἰ οὖν με, ὅπερ εἶπον, ἐπὶ τούτοις ἀφίοιτε, εἵποίμ' ἂν ὑμῖν
ὅτι "Εγὼ ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ,
πέισομαι δὲ μᾶλλον τῷ θεῷ ἢ ὑμῖν, καὶ ἕωσπερ ἂν ἐμπνέω καὶ οἶός τε
ᾧ, οὐ μὴ παύσωμαι φιλοσοφῶν καὶ ὑμῖν παρακελευόμενός τε καὶ
ἐνδεικνύμενος ὅτῳ ἂν ἀεὶ ἐντυγχάνω ὑμῶν, λέγων οἷά περ εἶωθα, ὅτι
"ὦ ἄριστε ἀνδρῶν, Ἀθηναῖος ὢν,

εἰς σοφίαν = τῆς σοφίας ἕνεκα

ὡς πλεῖστα χρημάτων
οὐκ αἰσχύνῃ [σύ]
πλ

ἐρήσομαι < ἔρομαι

ὅτι: διότι

ὅσῳ: διότι

ὡς [ἐπιμελεῖσθαι] τῆς ψυχῆς

πόλῳ τῆς μεγίστης καὶ εὐδοκιμωτάτης εἰς σοφίαν καὶ ἰσχύν,
χρημάτων μὲν οὐκ αἰσχύνῃ ἐπιμελούμενος ὅπως σοι ἔσται ὡς
πλεῖστα, καὶ δόξης καὶ τιμῆς, φρονήσεως δὲ καὶ ἀληθείας καὶ τῆς
ψυχῆς ὅπως ὡς βελτίστη ἔσται οὐκ ἐπιμελῇ οὐδὲ φροντίζεις· καὶ ἐάν
τις ὑμῶν ἀμφισβητήσῃ καὶ φῇ ἐπιμελεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς ἀφήσω αὐτὸν
οὐδ' ἅπειμι, ἀλλ' ἐρήσομαι αὐτὸν καὶ ἐξετάσω καὶ ἐλέγξω, καὶ ἐάν μοι
μὴ δοκῇ κεκτῆσθαι ἀρετὴν, φάναι δέ, ὀνειδιῶ ὅτι τὰ πλείστου ἄξια
περὶ ἐλαχίστου ποιεῖται, τὰ δὲ φαυλότερα περὶ πλείονος. ταῦτα καὶ
νεωτέρῳ καὶ πρεσβυτέρῳ ὅτῳ ἂν ἐντυγχάνω ποιήσω, καὶ ξένῳ καὶ
ἀστῶ, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀστοῖς, ὅσῳ μου ἐγγυτέρῳ ἐστὲ γένει. ταῦτα γὰρ
κελεύει ὁ θεός, εὖ ἴστε, καὶ ἐγὼ οἶομαι οὐδέν πῶ ὑμῖν μεῖζον ἀγαθὸν
γενέσθαι ἐν τῇ πόλει ἢ τὴν ἐμὴν τῷ θεῷ ὑπηρεσίαν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο
πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ
πρεσβυτέρους μήτε σωμάτων ἐπιμελεῖσθαι μήτε χρημάτων πρότερον,
μηδὲ οὕτω σφόδρα, ὡς τῆς ψυχῆς ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσται, λέγων ὅτι
'Οὐκ ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα καὶ τὰ
ἄλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἅπαντα καὶ ἰδία καὶ δημοσία.' εἰ μὲν οὖν
ταῦτα λέγων διαφθείρω τοὺς νέους, ταῦτ' ἂν εἴη βλαβερὰ·

πρὸς ταῦτα [βλέποντες]

ὥς = ἄτε

οἷς = τούτοις ἅ

ὀνήσεσθε < ὀνίνημι
ἄττα (≠ ἄττα) = τινά

θεμιτόν ἐστι = θέμις ἐστί

ἀποκτείνειε [ἐμέ]

πολλοῦ δέω ἀπολογεῖσθαι = οὐδα-
μῶς ἀπολογοῦμαι

εἰ δέ τις μέ φησιν ἄλλα λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδέν λέγει. πρὸς ταῦτα,"
φαίην ἄν, "ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἢ πείθεσθε Ἀνύτω ἢ μή, καὶ ἢ ἀφίετέ
με ἢ μή, ὥς ἐμοῦ οὐκ ἂν ποιήσαντος ἄλλα, οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις
τεθνάναι."

Μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐμμείνατέ μοι οἷς ἐδεήθην
ὑμῶν, μὴ θορυβεῖν ἐφ' οἷς ἂν λέγω ἀλλ' ἀκούειν· καὶ γάρ, ὥς ἐγὼ
οἶμαι, ὀνήσεσθε ἀκούοντες. μέλλω γὰρ οὖν ἄττα ὑμῖν ἐρεῖν καὶ ἄλλα
ἐφ' οἷς ἴσως βοήσεσθε· ἀλλὰ μηδαμῶς ποιεῖτε τοῦτο. εὗ γὰρ ἴστε, ἐάν
με ἀποκτείνητε τοιοῦτον ὄντα οἷον ἐγὼ λέγω, οὐκ ἐμὲ μείζω βλάψετε
ἢ ὑμᾶς αὐτούς· ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδέν ἂν βλάψειεν οὔτε Μέλητος οὔτε
Ἄνυτος - οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτο - οὐ γὰρ οἶμαι θεμιτὸν εἶναι ἀμείνوني
ἀνδρὶ ὑπὸ χείρονος βλάπτεσθαι. ἀποκτείνειε μεντὰν ἴσως ἢ
ἐξελάσειεν ἢ ἀτιμώσειεν· ἀλλὰ ταῦτα οὗτος μὲν ἴσως οἶεται καὶ ἄλλος
τίς που μεγάλα κακά, ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ποιεῖν ἃ
οὐτοσὶ νῦν ποιεῖ, ἄνδρα ἀδίκως ἐπιχειρεῖν ἀποκτείνουσαι. νῦν οὖν, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι, ὥς τις
ἂν οἶοιτο, ἀλλὰ ὑπὲρ ὑμῶν,

δόσις = δῶρον

προσκειμένον = τεθειμένον

ὑπὸ μεγέθους = τοῦ μεγέθους
ἐνεκα

νωθεστέρω = ἄγαν νωθεῖ

οἶον δὴ = οὕτως ὥς

προσκαθίζω = καθίζω διαλέ-
γεσθαι βουλόμενος

φείδομαι = οὐκ ἀποκτείνω

ἂν με ... ἀποκτείναιτε

ἂν με ... ἀποκτείναιτε

οἶος δεδόσθαι· οἶος ἐγὼ δέδομαι

οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε = οὐκ
ἀνθρώπινόν ἐστι
τὸ ἡμεληκέναι

[ἐμὲ] προσιόντα

μή τι ἐξαμάρτητε περὶ τὴν τοῦ θεοῦ δόσιν ὑμῖν ἐμοῦ καταψηφισάμενοι. ἐὰν γὰρ με ἀποκτείνητε, οὐ ραδίως ἄλλον τοιοῦτον εὐρήσετε, ἀτεχνῶς - εἰ καὶ γελοιότερον εἰπεῖν - προσκειμένον τῇ πόλει ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὥσπερ ἵππῳ μεγάλῳ μὲν καὶ γενναίῳ, ὑπὸ μεγέθους δὲ νωθεστέρῳ καὶ δεομένῳ ἐγείρεσθαι ὑπὸ μύωπός τινος, οἶον δὴ μοι δοκεῖ ὁ θεὸς ἐμὲ τῇ πόλει προστεθηκέναι τοιοῦτόν τινα, ὃς ὑμᾶς ἐγείρων καὶ πείθων καὶ ὀνειδίζων ἓνα ἕκαστον οὐδὲν παύομαι τὴν ἡμέραν ὅλην πανταχοῦ προσκαθίζων. τοιοῦτος οὖν ἄλλος οὐ ραδίως ὑμῖν γενήσεται, ὃ ἄνδρες, ἀλλ' ἐὰν ἐμοὶ πείθησθε, φείσεσθέ μου· ὑμεῖς δ' ἴσως τάχ' ἂν ἀχθόμενοι, ὥσπερ οἱ νυστάζοντες ἐγειρόμενοι, κρούσαντες ἂν με, πειθόμενοι Ἀνύτῳ, ραδίως ἂν ἀποκτείναιτε, εἴτα τὸν λοιπὸν βίον καθεύδοντες διατελοῖτε ἂν, εἰ μή τινα ἄλλον ὁ θεὸς ὑμῖν ἐπιπέμψειεν κηδόμενος ὑμῶν. ὅτι δ' ἐγὼ τυγχάνω ὧν τοιοῦτος οἶος ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῇ πόλει δεδόσθαι, ἐνθένδε ἂν κατανοήσατε· οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν μὲν ἐμαυτοῦ πάντων ἡμεληκέναι καὶ ἀνέχεσθαι τῶν οἰκείων ἀμελουμένων τοσαῦτα ἤδη ἔτη, τὸ δὲ ὑμέτερον πράττειν ἀεὶ, ἰδίᾳ ἐκάστῳ προσιόντα ὥσπερ πατέρα ἢ ἀδελφὸν πρεσβύτερον πείθοντα ἐπιμελεῖσθαι ἀρετῆς.

ἀπολαύω = κτάομαι

[οἱ κατήγοροι] εἶχον ἄν τινα
λόγον· τᾷληθῇ λέγοιεν ἄν

ἀπαναισχυντέω = ἀναισχύντως
ἀρνέομαι

τὴν [ἐμὴν] πενίαν

φωνή [τις]

ἐπικωμωδῶν· ὥσπερ κωμωδίαν
γράφω
ἐμοὶ τοῦτο ἐκ παιδὸς ἀρξάμενόν
ἐστίν· ἐκ παιδὸς τοῦτο πάσχω

τοῦτο ὃ ἄν = ἀπὸ τούτου ὃ ἄν

ἐναντιοῦται = κωλύει

ἴστε· βούλομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι

καὶ εἰ μὲν τι ἀπὸ τούτων ἀπέλαυνον καὶ μισθὸν λαμβάνων ταῦτα
παρεκελευόμεν, εἶχον ἄν τινα λόγον· νῦν δὲ ὁρᾶτε δὴ καὶ αὐτοὶ ὅτι οἱ
κατήγοροι, τᾶλλα πάντα ἀναισχύντως οὕτω κατηγοροῦντες, τοῦτό γε
οὐχ οἷοί τε ἐγένοντο ἀπαναισχυντῆσαι, παρασχόμενοι μάρτυρα ὥς
ἐγὼ ποτέ τινα ἢ ἐπραξάμην μισθὸν ἢ ἥτησα. ἱκανὸν γάρ, οἶμαι, ἐγὼ
παρέχομαι τὸν μάρτυρα ὥς ἀληθῆ λέγω, τὴν πενίαν.

Ἴσως ἂν οὖν δόξειεν ἄτοπον εἶναι, ὅτι δὴ ἐγὼ ἰδίᾳ μὲν ταῦτα
συμβουλευῶ περιῶν καὶ πολυπραγμονῶ, δημοσίᾳ δὲ οὐ τολμῶ
ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον συμβουλεύειν τῇ πόλει. τούτου
δὲ αἰτίον ἐστίν ὃ ὑμεῖς ἐμοῦ πολλάκις ἀκηκόατε πολλαχοῦ λέγοντος,
ὅτι μοι θεῖόν τι καὶ δαιμόνιον γίνεται, φωνή, ὃ δὴ καὶ ἐν τῇ γραφῇ
ἐπικωμωδῶν Μέλητος ἐγράψατο. ἐμοὶ δὲ τοῦτ' ἔστιν ἐκ παιδὸς
ἀρξάμενον, φωνή τις γιγνομένη, ἢ ὅταν γένηται, ἀεὶ ἀποτρέπει με
τοῦτο ὃ ἂν μέλλω πράττειν, προτρέπει δὲ οὐποτε. τοῦτ' ἔστιν ὃ μοι
ἐναντιοῦται τὰ πολιτικὰ πράττειν, καὶ παγκάλως γέ μοι δοκεῖ
ἐναντιοῦσθαι· εὖ γὰρ ἴστε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ πάλαι
ἐπεχείρησα πράττειν τὰ πολιτικὰ πράγματα,

ἀπολώλη = ἀπέθανον

ἐναντιούμενος = ἐὰν ἐναντιῶται

ἐνὶ [ἀνθρώπῳ]
μὴ ὑπείκων δὲ ἅμα

καὶ ἅμα ἂν ἀπολοίμην
φορτικός = οὐ γενναῖος, ἄγροικος

βουλεύω = βουλευτής εἰμι

πρυτανεύω = πρύτανίς εἰμι

τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας [περιόντας]
(ἢ ἐν ταῖς Ἀργινούσαις ναυμαχία)

πάλαι ἂν ἀπολώλη καὶ οὐτ' ἂν ὑμᾶς ὠφελήκη οὐδὲν οὐτ' ἂν ἐμαυτόν.

καὶ μοι μὴ ἄχθεσθε λέγοντι τάληθῇ· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων

σωθήσεται οὔτε ὑμῖν οὔτε ἄλλῳ πλήθει οὐδενὶ γνησίως ἐναντιούμενος

καὶ διακωλύων πολλὰ ἄδικα καὶ παράνομα ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι, ἀλλ'

ἀναγκαῖόν ἐστι τὸν τῷ ὄντι μαχούμενον ὑπὲρ τοῦ δικαίου, καὶ εἰ

μέλλει ὀλίγον χρόνον σωθήσεσθαι, ιδιωτεύειν ἀλλὰ μὴ δημοσιεύειν.

Μεγάλα δ' ἔγωγε ὑμῖν τεκμήρια παρέξομαι τούτων, οὐ λόγους ἀλλ' ὃ

ὑμεῖς τιμᾶτε, ἔργα. ἀκούσατε δὴ μοι τὰ συμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι

οὐδ' ἂν ἐνὶ ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον δείσας θάνατον, μὴ ὑπείκων

δὲ ἅμα καὶ ἅμα ἂν ἀπολοίμην. ἐρῶ δὲ ὑμῖν φορτικά μὲν καὶ δικανικά,

ἀληθῇ δέ. ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλλην μὲν ἀρχὴν οὐδεμίαν

πώποτε ἦρξα ἐν τῇ πόλει, ἐβούλευσα δέ· καὶ ἔτυχεν ἡμῶν ἡ φυλὴ

Ἀντιοχίς πρυτανεύουσα ὅτε ὑμεῖς τοὺς δέκα στρατηγούς τοὺς οὐκ

ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας ἐβουλεύσασθε ἀθρόους κρίνειν,

παρανόμως, ὥς ἐν τῷ ὑστέρῳ χρόνῳ πᾶσιν ὑμῖν ἔδοξεν. τότε ἐγὼ

μόνος τῶν πρυτάνεων ἠναντιώθην ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν παρὰ τοὺς

νόμους καὶ ἐναντία ἐψηφισάμην·

ἐνδεικνύναι = αἰτιάομαι	καὶ ἐτοίμων ὄντων ἐνδεικνύναι με καὶ ἀπάγειν τῶν ῥητόρων, καὶ ὑμῶν κελευόντων καὶ βοώντων, μετὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου ὥμην μᾶλλον με δεῖν διακινδυνεύειν ἢ μεθ' ὑμῶν γενέσθαι μὴ δίκαια βουλευομένων, φοβηθέντα δεσμὸν ἢ θάνατον. καὶ ταῦτα μὲν ἦν ἔτι δημοκρατουμένης τῆς πόλεως· ἐπειδὴ δὲ ὀλιγαρχία ἐγένετο, οἱ
δεσμὸν: δεσμοκτήριον ἦν = ἐγένετο	τριάκοντα αὖ μεταπεμψάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλον προσέταξαν ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμῖνος Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον ἵνα
με πέμπτον αὐτόν: με καὶ τέτταρας ἄλλους	ἀποθάνοι, οἷα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκεῖνοι πολλοῖς πολλὰ προσέταττον, βουλόμενοι ὥς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν. τότε μέντοι ἐγὼ οὐ λόγῳ
προσέταξαν = ἐκέλευσαν	ἀλλ' ἔργῳ αὖ ἐνεδειξάμην ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, οὐδ' ὅτιοῦν, τοῦ δὲ μηδὲν ἄδικον μηδ' ἀνόσιον ἐργάζεσθαι, τούτου δὲ τὸ πᾶν μέλει. ἐμὲ γὰρ ἐκείνη ἡ ἀρχὴ οὐκ ἐξέπληξεν, οὕτως ἰσχυρὰ οὔσα, ὥστε ἄδικόν τι ἐργάσασθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς θόλου ἐξήλθομεν, οἱ μὲν τέτταρες ὥχοντο εἰς Σαλαμῖνα καὶ ἤγαγον Λέοντα, ἐγὼ δὲ ὥχόμην ἀπιὼν οἴκαδε. καὶ ἴσως ἂν διὰ ταῦτα ἀπέθανον, εἰ μὴ ἡ ἀρχὴ διὰ ταχέων κατελύθη. καὶ τούτων ὑμῖν ἔσονται πολλοὶ μάρτυρες.
: καὶ ἐκεῖνοι (οἱ τριάκοντα) τοιαῦτα πολλοῖς ἄλλοις προσέτατον	
ἀναπλῆσαι < ἀναπίμπλημι	
οὐδ' ὅτιοῦν μέλει = οὐδὲν μέλει	
τοῦ ἐργάζεσθαι	
τὸ πᾶν = παντελῶς	
οἱ μὲν [ἄλλοι] τέτταρες	

οἷεσθέ με ἂν διαγενέσθαι

[εἰ] ἐβοήθουν

[εἰ] ἐποιούμην

ἂν [διεγένετο]

συγχωρέω = εἴκω

[οἱ] διαβάλλοντες

φθονέω = κωλύω

τις τούτων

τὴν αἰτίαν ὑπέχω = αἰτιός εἰμι

πάντες [ἤκουσαν]

Ἄρ' οὖν ἂν με οἷεσθε τοσάδε ἔτη διαγενέσθαι εἰ ἔπραττον τὰ δημόσια, καὶ πράττων ἀξίως ἄνδρὸς ἀγαθοῦ ἐβοήθουν τοῖς δικαίοις καὶ ὥσπερ χρή τοῦτο περὶ πλείστου ἐποιούμην; πολλοῦ γε δεῖ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλος ἀνθρώπων οὐδεὶς. ἀλλ' ἐγὼ διὰ παντὸς τοῦ βίου δημοσίᾳ τε εἴ ποῦ τι ἔπραξα τοιοῦτος φανοῦμαι, καὶ ἰδίᾳ ὁ αὐτὸς οὗτος, οὐδενὶ πώποτε συγχωρήσας οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον οὔτε ἄλλω οὔτε τούτων οὐδενὶ οὕς δὴ διαβάλλοντες ἐμέ φασιν ἐμοὺς μαθητὰς εἶναι. ἐγὼ δὲ διδάσκαλος μὲν οὐδενὸς πώποτ' ἐγενόμην· εἰ δέ τίς μου λέγοντος καὶ τὰ ἐμαυτοῦ πράττοντος ἐπιθυμοῖ ἀκούειν, εἴτε νεώτερος εἴτε πρεσβύτερος, οὐδενὶ πώποτε ἐφθόνησα, οὐδὲ χρήματα μὲν λαμβάνων διαλέγομαι, μὴ λαμβάνων δὲ οὐ, ἀλλ' ὁμοίως καὶ πλουσίῳ καὶ πένητι παρέχω ἐμαυτὸν ἐρωτᾶν, καὶ ἐάν τις βούληται ἀποκρινόμενος ἀκούειν ὧν ἂν λέγω. καὶ τούτων ἐγὼ εἴτε τις χρηστὸς γίγνεται εἴτε μὴ, οὐκ ἂν δικαίως τὴν αἰτίαν ὑπέχοιμι, ὧν μήτε ὑπεσχόμην μηδενὶ μηδὲν πώποτε μάθημα μήτε ἐδίδαξα· εἰ δέ τίς φησι παρ' ἐμοῦ πώποτέ τι μαθεῖν ἢ ἀκοῦσαι ἰδίᾳ ὃ τι μὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, εὖ ἴστε ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγει.

	Ἀλλὰ διὰ τί δὴ ποτε μετ' ἐμοῦ χαίρουσί τινες πολὺν χρόνον διατρίβοντες; ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πᾶσαν ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν
χαίρω αὐτῷ = χαίρω αὐτοῦ ἔνεκα	ἐγὼ εἶπον· ὅτι ἀκούοντες χαίρουσιν ἐξεταζομένοις τοῖς οἰομένοις μὲν εἶναι σοφοῖς, οὗσι δ' οὐ. ἔστι γὰρ οὐκ ἀηδές. ἐμοὶ δὲ τοῦτο, ὡς ἐγώ φημι, προστέτακται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πράττειν καὶ ἐκ μαντείων καὶ ἐξ
τις καὶ ἄλλη μοῖρα = μοῖρα ἦντινα ἂν βούλη	ἐνυπνίων καὶ παντὶ τρόπῳ ὥπέρ τις ποτε καὶ ἄλλη θεία μοῖρα ἀνθρώπῳ καὶ ὅτιοῦν προσέταξε πράττειν. ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅτιοῦν [ἂν ἡ μοῖρα βούληται]	καὶ ἀληθῆ ἔστιν καὶ εὐέλεγκτα. εἰ γὰρ δὴ ἔγωγε τῶν νέων τοὺς μὲν διαφθείρω, τοὺς δὲ διέφθορκα, χρῆν δῆπου, εἴτε τινὲς αὐτῶν πρεσβύτεροι γενόμενοι ἔγνωσαν ὅτι νέοις οὗσιν αὐτοῖς ἐγὼ κακὸν πώποτε τι συνεβούλευσα, νυνὶ αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ἐμοῦ κατηγορεῖν
χρῆν νυνὶ αὐτοὺς	καὶ τιμωρεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ αὐτοὶ ἤθελον, τῶν οἰκείων τινὰς τῶν ἐκείνων, πατέρας καὶ ἀδελφούς καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας, εἴπερ ὑπ' ἐμοῦ τι κακὸν ἐπεπόνθεσαν αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι, νῦν μεμνήσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι. πάντως δὲ πάρεσιν αὐτῶν πολλοὶ ἐνταυθοῖ οὐς ἐγὼ ὀρώ,
[χρῆν] τῶν οἰκείων τινὰς νῦν μεμνήσθαι	πρῶτον μὲν Κρίτων οὗτοσί, ἐμὸς ἡλικιώτης καὶ δημότης, Κριτοβούλου τοῦδε πατὴρ, ἔπειτα Λυσανίας ὁ Σφήττιος, Αἰσχίνου τοῦδε πατὴρ, ἔτι δ' Ἀντιφῶν ὁ Κηφισιεὺς οὗτοσί,
οἱ προσήκοντες = οἱ συγγενεῖς	
ἐπεπόνθεσαν < πάσχω	
ἐνταυθοῖ = ἐνθάδε	

ἐν ταύτῃ τῇ διατριβῇ· μετ' ἐμοῦ	Ἐπιγένους πατὴρ, ἄλλοι τοίνυν οὗτοι ὧν οἱ ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ διατριβῇ γεγονάσιν, Νικόστρατος Θεοζοτίδου, ἀδελφὸς Θεοδότου - καὶ ὁ μὲν Θεόδοτος τετελεύτηκεν, ὥστε οὐκ ἂν ἐκεῖνός γε αὐτοῦ
καταδεηθεῖν < καταδέομαι = αἰτέω	καταδεηθεῖν - καὶ Παράλιος ὅδε, ὁ Δημοδόκου, οὗ ἦν Θεάγης ἀδελφός· ὅδε δὲ Ἀδείμαντος, ὁ Ἀρίστωνος, οὗ ἀδελφὸς οὐτοσὶ Πλάτων, καὶ Αἰαντόδωρος, οὗ Ἀπολλόδωρος ὅδε ἀδελφός. καὶ
τινα μάρτυρα	ἄλλους πολλοὺς ἐγὼ ἔχω ὑμῖν εἰπεῖν, ὧν τινα ἐχρῆν μάλιστα μὲν ἐν
παρασχέσθαι = παρέχειν	τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ παρασχέσθαι Μέλητον μάρτυρα· εἰ δὲ τότε
παραχωρῶ = ἐῶ	ἐπελάθετο, νῦν παρασχέσθω - ἐγὼ παραχωρῶ - καὶ λεγέτω εἴ τι ἔχει τοιοῦτον. ἀλλὰ τούτου πᾶν τούναντίον εὐρήσετε, ὧ ἄνδρες, πάντας ἐμοὶ βοηθεῖν ἐτοίμους, τῷ διαφθείροντι, τῷ κακὰ ἐργαζομένῳ τοὺς οἰκείους αὐτῶν, ὥς φασι Μέλητος καὶ Ἄνυτος. αὐτοὶ μὲν γὰρ οἱ διεφθαρμένοι τάχ' ἂν λόγον ἔχοιεν βοηθοῦντες· οἱ δὲ ἀδιάφθαρτοι, πρεσβύτεροι ἤδη ἄνδρες, οἱ τούτων προσήκοντες, τίνα ἄλλον ἔχουσι λόγον βοηθοῦντες ἐμοὶ ἀλλ' ἢ τὸν ὀρθόν τε καὶ δίκαιον, ὅτι συνίσασι Μελήτῳ μὲν ψευδομένῳ, ἐμοὶ δὲ ἀληθεύοντι;
τάχα: ἴσως λόγον = αἰτίαν	Εἶεν δὴ, ὧ ἄνδρες· ἃ μὲν ἐγὼ ἔχοιμ' ἂν ἀπολογεῖσθαι,
συνίσασι < συνοῖδα	
ἀπολογεῖσθαι: ἀπολογούμενος λέγειν	

τοιαῦτα: πάντα	σχεδόν ἐστι ταῦτα καὶ ἄλλα ἴσως τοιαῦτα. τάχα δ' ἂν τις ὑμῶν
ἐλάττω (= ἐλάττονα) ἀγῶνα	ἀγανακτήσειεν ἀναμνησθεὶς ἑαυτοῦ, εἰ ὁ μὲν, καὶ ἐλάττω τουτουῖ τοῦ ἀγῶνος ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος, ἐδεήθη τε καὶ ἰκέτευσε τοὺς δικαστὰς
δακρύων < δάκρυον (≠ δακρύω) ὅτι μάλιστα = ὡς μάλιστα	μετὰ πολλῶν δακρύων, παιδία τε αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος ἵνα ὅτι μάλιστα ἐλεηθείη, καὶ ἄλλους τῶν οἰκείων καὶ φίλων πολλοὺς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄρα τούτων ποιήσω, καὶ ταῦτα κινδυνεύων, ὡς ἂν δόξαιμι, τὸν ἔσχατον κίνδυνον. τάχ' ἂν οὖν τις ταῦτα ἐννοήσας αὐθαδέστερον ἂν
αὐτοῖς = αὐτῶν ἔνεκα	πρὸς με σχοίη καὶ ὀργισθεὶς αὐτοῖς τούτοις θεῖτο ἂν μετ' ὀργῆς τὴν ψῆφον. εἰ δὴ τις ὑμῶν οὕτως ἔχει - οὐκ ἀξιῶ μὲν γὰρ ἔγωγε, εἰ δ' οὖν -
οὐκ ἀξιῶ = νομίζω οὐδένα οὕτως ἔχειν εἰ δ' οὖν = ἀλλὰ εἴ τις οὕτως ἔχει ἐπιεικῇ λέγειν	ἐπιεικῇ ἂν μοι δοκῶ πρὸς τοῦτον λέγειν λέγων ὅτι "Εμοί, ὦ ἄριστε,
: καὶ γὰρ ὁ Ὅμηρος τοῦτο αὐτὸ λέγει	εἰσὶν μὲν πού τινες καὶ οἰκεῖοι· καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ τὸ τοῦ Ὀμήρου, οὐδ' ἐγὼ 'ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης' πέφυκα ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων, ὥστε καὶ οἰκεῖοί μοι εἰσι καὶ ὑεῖς γε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τρεῖς, εἷς μὲν μειράκιον ἦδη, δύο δὲ παιδία· ἀλλ' ὅμως οὐδένα αὐτῶν δεῦρο
ἀποψηφίσασθαι: ἐμὲ ἐλευθεροῦν	ἀναβιβασάμενος δεήσομαι ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι." τί δὴ οὖν οὐδὲν τούτων ποιήσω; οὐκ αὐθαδιζόμενος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' ὑμᾶς
[τοῦτο] ἄλλος λόγος [ἐστίν]	ἀτιμάζων, ἀλλ' εἰ μὲν θαρραλέως ἐγὼ ἔχω πρὸς θάνατον ἢ μή, ἄλλος λόγος, πρὸς δ' οὖν δόξαν, καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν καὶ ὅλῃ τῇ πόλει,

	οὐ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι ἐμὲ τούτων οὐδὲν ποιεῖν καὶ τηλικόνδε ὄντα
	καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔχοντα, εἴτ' οὖν ἀληθὲς εἴτ' οὖν ψεῦδος, ἀλλ' οὖν
δεδογμένον ἐστὶ τῷ (= τινί) = πάν- τες ἴσασι	δεδογμένον γέ ἐστὶ τῷ Σωκράτῃ διαφέρειν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων. εἰ
	οὖν ὑμῶν οἱ δοκοῦντες διαφέρειν εἴτε σοφία εἴτε ἀνδρεία εἴτε ἄλλη
τοιούτοι [οἷοι τοὺς δικαστὰς ἵκετεῦουσιν] οἷουσπερ: τοιούτων	ἡτινιοῦν ἀρετῇ τοιούτοι ἔσονται, αἰσχυρὸν ἂν εἴη· οἷουσπερ ἐγὼ
	πολλάκις ἐώρακά τινας ὅταν κρίνονται, δοκοῦντας μὲν τι εἶναι,
πείσεσθαι < πάσχω	θαυμάσια δὲ ἐργαζομένους, ὥς δεινὸν τι οἰομένους πείσεσθαι εἰ
ἂν = ἐάν	ἀποθανοῦνται, ὥσπερ ἀθανάτων ἐσομένων ἂν ὑμεῖς αὐτοὺς μὴ
οἷ = οὔτοι περιάπτειν = διδόναι : ὥστε ξένος τις νομίζει ἂν ὅτι...	ἀποκτείνητε· οἱ ἐμοὶ δοκοῦσιν αἰσχύνην τῇ πόλει περιάπτειν, ὥστ' ἂν
	τινα καὶ τῶν ξένων ὑπολαβεῖν ὅτι οἱ διαφέροντες Ἀθηναίων εἰς
αὐτοί: οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοί	ἀρετήν, οὓς αὐτοὶ ἐαυτῶν ἐν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς
προκρίνω = αἰρέομαι	προκρίνουσιν, οὔτοι γυναικῶν οὐδὲν διαφέρουσιν. ταῦτα γάρ, ὧ
ὑμᾶς τοὺς δοκοῦντάς τι εἶναι ὀπηοῦν = τρόπῳ τινί	ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε ὑμᾶς χρή ποιεῖν τοὺς δοκοῦντας καὶ ὀπηοῦν τι
ἂν = ἐάν ἐπιτρέπω = ἐάω (τοῦ Ἀριστοφάνους)	εἶναι, οὔτ', ἂν ἡμεῖς ποιῶμεν, ὑμᾶς ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῦτο αὐτὸ
	ἐνδείκνυσθαι, ὅτι πολὺ μᾶλλον κατανηφιεῖσθε τοῦ τὰ ἐλεῖνὰ ταῦτα
	δράματα εἰσάγοντος καὶ καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιοῦντος ἢ τοῦ
	ἡσυχίαν ἄγοντος. Χωρὶς δὲ τῆς δόξης, ὧ ἄνδρες, οὐδὲ δίκαιόν μοι
	δοκεῖ εἶναι δεῖσθαι τοῦ δικαστοῦ οὐδὲ δεόμενον ἀποφεύγειν,

	ἀλλὰ διδάσκειν καὶ πείθειν. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ κάθηται ὁ δικαστής, ἐπὶ
καταχαρίζομαι = ὡς δῶρον δίδωμι	τῷ καταχαρίζεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κρίνειν ταῦτα· καὶ
οὐκ ὁμώμοκεν	ὁμώμοκεν οὐ χαριεῖσθαι οἷς ἂν δοκῇ αὐτῷ, ἀλλὰ δικάσειν κατὰ τοὺς
οὔκουν ≠ οὐκοῦν	νόμους. οὔκουν χρὴ οὔτε ἡμᾶς ἐθίζειν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν οὔθ' ὑμᾶς
δεῖν με τοιαῦτα πράττειν	ἐθίζεσθαι· οὐδέτεροι γὰρ ἂν ἡμῶν εὐσεβοῖεν. μὴ οὖν ἀξιούτέ με, ὧ
	ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα δεῖν πρὸς ὑμᾶς πράττειν ἂ μῆτε ἡγοῦμαι
	καλὰ εἶναι μῆτε δίκαια μῆτε ὅσια, ἄλλως τε μέντοι νῆ Δία πάντως καὶ
[με] φεύγοντα = με αἰτιώμενον σαφῶς γὰρ ἂν	ἀσεβείας φεύγοντα ὑπὸ Μελήτου τουτουῖ. σαφῶς γὰρ ἂν, εἰ πείθοιμι
τῷ δεῖσθαι = δεόμενος ἂν διδάσκοιμι ὑμᾶς ἡγεῖσθαι θεοὺς μὴ εἶναι	ὑμᾶς καὶ τῷ δεῖσθαι βιαζοίμην ὁμωμοκότας, θεοὺς ἂν διδάσκοιμι μὴ
	ἡγεῖσθαι ὑμᾶς εἶναι, καὶ ἀτεχνῶς ἀπολογούμενος κατηγοροῖν ἂν
	ἐμαντοῦ ὡς θεοὺς οὐ νομίζω. ἀλλὰ πολλοῦ δεῖ οὕτως ἔχειν· νομίζω τε
	γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς οὐδεὶς τῶν ἐμῶν κατηγορῶν, καὶ ὑμῖν
ὅπη = τίνι τρόπῳ	ἐπιτρέπω καὶ τῷ θεῷ κρίναι περὶ ἐμοῦ ὅπη μέλλει ἐμοί τε ἄριστα εἶναι
	καὶ ὑμῖν.
τῷ γεγονότι: ὁ ἄρτι ἐγένετο (οἱ δικασταὶ ψηφισάμενοι τοῦ Σ. ἤδη κατέγνωσαν) μοι συμβάλλεται = με ὠφελεῖ	Τὸ μὲν μὴ ἀγανακτεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τούτῳ τῷ γεγονότι, ὅτι
	μου κατεψηφίσασθε, ἄλλα τέ μοι πολλὰ συμβάλλεται, καὶ οὐκ
	ἀνέλπιστόν μοι γέγονεν τὸ γεγονὸς τοῦτο,

	ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον θαυμάζω ἐκατέρων τῶν ψήφων τὸν γεγονότα
ἔσσεσθαι [τὴν κρίσιν]	ἀριθμόν. οὐ γὰρ ὥοιμην ἔγωγε οὕτω παρ' ὀλίγον ἔσσεσθαι ἀλλὰ παρὰ
μεταπίπτω = εἰς τὸ ἐναντίον πίπτω	πολύ· νῦν δέ, ὥς ἔοικεν, εἰ τριάκοντα μόναι μετέπεσον τῶν ψήφων,
	ἀπεπεφεύγη ἄν. Μέλητον μὲν οὖν, ὥς ἐμοὶ δοκῶ, καὶ νῦν
παντί: πᾶσι	ἀποπέφευγα, καὶ οὐ μόνον ἀποπέφευγα, ἀλλὰ παντὶ δῆλον τοῦτό γε,
ὥφλε < ὀφλισκάνω (= δεῖ με τίνειν) (κατὰ νόμον τινά)	ὅτι εἰ μὴ ἀνέβη Ἄνυτος καὶ Λύκων κατηγορήσοντες ἐμοῦ, κἂν ὥφλε
μεταλαμβάνω = κτάομαι	χιλίας δραχμάς, οὐ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων.
	Τιμᾶται δ' οὖν μοι ὁ ἀνὴρ θανάτου. εἶεν· ἐγὼ δὲ δὴ τίνος ὑμῖν
τῆς ἀξίας [ζημίας]	ἀντιτιμήσομαι, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἢ δῆλον ὅτι τῆς ἀξίας; τί οὖν; τί
ὅτι = διότι	ἄξιός εἰμι παθεῖν ἢ ἀποτεῖσθαι, ὅτι μαθὼν ἐν τῷ βίῳ οὐχ ἡσυχίαν ἦγον,
ὥνπερ οἱ πολλοὶ [ἐπιμελοῦνται]	ἀλλ' ἀμελήσας ὥνπερ οἱ πολλοί, χρηματισμοῦ τε καὶ οἰκονομίας καὶ
	στρατηγιῶν καὶ δημηγοριῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν καὶ συνωμοσιῶν
	καὶ στάσεων τῶν ἐν τῇ πόλει γιγνομένων, ἡγησάμενος ἐμαυτὸν τῷ
	ὄντι ἐπιεικέστερον εἶναι ἢ ὥστε εἰς ταῦτ' ἰόντα σώζεσθαι, ἐνταῦθα μὲν
οἷ = ὅποι	οὐκ ἦα οἷ ἐλθὼν μήτε ὑμῖν μήτε ἐμαυτῷ ἔμελλον μηδὲν ὄφελος εἶναι,
τὸ εὐεργετεῖν	ἐπὶ δὲ τὸ ἰδίᾳ ἕκαστον ἰὼν εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν, ὥς
	ἐγὼ φημι, ἐνταῦθα ἦα, ἐπιχειρῶν ἕκαστον ὑμῶν πείθειν

τῶν ἑαυτοῦ [πραγμάτων]	μὴ πρότερον μήτε τῶν ἑαυτοῦ μηδενὸς ἐπιμελεῖσθαι πρὶν ἑαυτοῦ ἐπιμεληθεῖν ὅπως ὥς βέλτιστος καὶ φρονιμώτατος ἔσοιτο, μήτε τῶν τῆς πόλεως, πρὶν αὐτῆς τῆς πόλεως, τῶν τε ἄλλων οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελεῖσθαι - τί οὖν εἰμι ἄξιος παθεῖν τοιοῦτος ὢν;
τῆς ἀξίαν [ζημίαν]	ἀγαθόν τι, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ δεῖ γε κατὰ τὴν ἀξίαν τῇ ἀληθείᾳ τιμᾶσθαι· καὶ ταῦτά γε ἀγαθὸν τοιοῦτον ὃ τι ἂν πρέποι ἐμοί. τί οὖν
[δεῖ] ταῦτα [εἶναι]	πρέπει ἀνδρὶ πένητι εὐεργέτη δεομένῳ ἄγειν σχολὴν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ
παρακέλευσις < παρακελεύω	παρακελεύσει; οὐκ ἔσθ' ὃ τι μᾶλλον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρέπει
σιτέομαι = τρέφω	οὕτως ὥς τὸν τοιοῦτον ἄνδρα ἐν πρυτανείῳ σιτεῖσθαι, πολὺ γε μᾶλλον
συνωρίς = ἅμαξα δυοῖν ἵπποιν ζεύγος = ἅμαξα τεττάρων ἵππων	ἢ εἴ τις ὑμῶν ἵππῳ ἢ συνωρίδι ἢ ζεύγει νενίκηκεν Ὀλυμπίασιν· ὁ μὲν
[ὑμᾶς ποιῶ εὐδαίμονας] εἶναι	γὰρ ὑμᾶς ποιεῖ εὐδαίμονας δοκεῖν εἶναι, ἐγὼ δὲ εἶναι, καὶ ὁ μὲν
: νομίζω δεῖν ὑμᾶς με ἐν π. τρέφειν	τροφῆς οὐδὲν δεῖται, ἐγὼ δὲ δέομαι. εἰ οὖν δεῖ με κατὰ τὸ δίκαιον τῆς
	ἀξίας τιμᾶσθαι, τούτου τιμῶμαι, ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως.
παραπλησίως: τῷ αὐτῷ τρόπῳ	Ἴσως οὖν ὑμῖν καὶ ταυτὶ λέγων παραπλησίως δοκῶ λέγειν ὥσπερ περὶ
τοῦ οἴκτου = τοῦ οἰκτίρειν τὸ δέ = τοῦτο δέ	τοῦ οἴκτου καὶ τῆς ἀντιβολήσεως, ἀπαυθαδιζόμενος· τὸ δὲ οὐκ ἔστιν,
πεπεισμαι = εὖ οἶδα	ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιοῦτον ἀλλὰ τοιόνδε μᾶλλον. πέπεισμαι ἐγὼ
	ἐκὼν εἶναι μηδένα ἀδικεῖν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ὑμᾶς τοῦτο οὐ πείθω·

διειλέγμεθα < διαλέγομαι	ὀλίγον γὰρ χρόνον ἀλλήλοις διειλέγμεθα. ἐπεὶ, ὥς ἐγῶμαι, εἰ ἦν ὑμῖν
περὶ θανάτου = περὶ τοῦ θανάτου κολάζειν	νόμος, ὥσπερ καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις, περὶ θανάτου μὴ μίαν ἡμέραν μόνον κρίνειν ἀλλὰ πολλὰς, ἐπέσθητε ἄν· νῦν δ' οὐ ράδιον ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ μεγάλας διαβολὰς ἀπολύεσθαι. πεπεισμένος δὴ ἐγὼ μηδένα ἀδικεῖν πολλοῦ δέω ἐμαυτὸν γε ἀδικήσῃν καὶ κατ' ἐμαυτοῦ ἐρεῖν αὐτὸς ὥς ἄξιός εἰμί του κακοῦ καὶ τιμῆσεσθαι τοιούτου τινὸς ἐμαυτῷ.
του = τινός τιμῶμαι ἐμαυτῷ τούτου = νομίζω ἄξιος τούτου εἶναι [δείσας] μὴ πάθω (< πάσχω)	τί δείσας; ἢ μὴ πάθω τοῦτο οὗ Μέλητός μοι τιμᾶται, ὃ φημι οὐκ εἰδέναι οὐτ' εἰ ἀγαθὸν οὐτ' εἰ κακὸν ἐστίν; ἀντὶ τούτου δὴ ἔλωμαι ὧν
ἔλωμαι < αἰρέομαι	εὖ οἶδά τι κακῶν ὄντων, τούτου τιμησάμενος; πότερον δεσμοῦ; καὶ τί με δεῖ ζῆν ἐν δεσμοτηρίῳ, δουλεύοντα τῇ αἰεὶ καθισταμένη ἀρχῇ, τοῖς
[τιμῶμαι] δεσμοῦ (= δεσμοτηρίου) τί = διὰ τί	ἔνδεκα; ἀλλὰ χρημάτων καὶ δεδέσθαι ἕως ἄν ἐκτείσω; ἀλλὰ ταυτὸν μοί ἐστίν ὅπερ νυνδὴ ἔλεγον· οὐ γὰρ ἔστι μοι χρήματα ὁπόθεν
δεδέσθαι = ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ μένειν	ἐκτείσω. ἀλλὰ δὴ φυγῆς τιμήσωμαι; ἴσως γὰρ ἄν μοι τούτου τιμῆσαιτε. πολλὴ μεντὰν με φιλοψυχία ἔχει, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ οὕτως ἀλόγιστός εἰμι ὥστε μὴ δύνασθαι λογίζεσθαι ὅτι ὑμεῖς μὲν
ἐνεγκεῖν = πάσχειν	ὄντες πολῖταί μου οὐχ οἷοί τε ἐγένεσθε ἐνεγκεῖν τὰς ἐμὰς διατριβὰς καὶ τοὺς λόγους, ἀλλ' ὑμῖν βαρύτεραι γεγόνασιν καὶ ἐπιφθονώτεραι,
ἀπαλλάττω = ἐλευθερώω	ὥστε ζητεῖτε αὐτῶν νυνὶ ἀπαλλαγῆναι.

	ἄλλοι δὲ ἄρα αὐτὰς οἴσουσι ῥαδίως; πολλοῦ γε δεῖ, ὧ ἄνδρες
τηλικῶδε ἄνθρωποι: ἤδη οὕτω γε- ραῖω γενομένῳ	Ἀθηναῖοι. καλὸς οὖν ἂν μοι ὁ βίος εἴη ἐξελθόντι τηλικῶδε ἄνθρωπῳ,
ἄλλην [πόλιν] ζῆν: ὁ βίος [καλὸς ἂν εἴη]	ἄλλην ἐξ ἄλλης πόλεως ἀμειβομένῳ καὶ ἐξελαυνομένῳ, ζῆν. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι ὅποι ἂν ἔλθω, λέγοντος ἐμοῦ ἀκροάσονται οἱ νέοι ὥσπερ ἐνθάδε· κἂν μὲν τούτους ἀπελαύνω, οὕτοί με αὐτοὶ ἐξελῶσι πείθοντες τοὺς πρεσβυτέρους· ἐὰν δὲ μὴ ἀπελαύνω, οἱ τούτων πατέρες δὲ καὶ οἰκεῖοι δι' αὐτοὺς τούτους.
ἐξελῶσι < ἐξελαύνω	
	Ἴσως οὖν ἂν τις εἴποι· "Σιγῶν δὲ καὶ ἡσυχίαν ἄγων, ὧ Σώκρατες, οὐχ οἷός τ' ἔσῃ ἡμῖν ἐξελθὼν ζῆν;" τουτὶ δὴ ἐστὶ πάντων χαλεπώτατον πεῖσαι τινας ὑμῶν. ἐάντε γὰρ λέγω ὅτι τῷ θεῷ ἀπειθεῖν τοῦτ' ἐστὶν καὶ διὰ τοῦτ' ἀδύνατον ἡσυχίαν ἄγειν, οὐ πείσεσθέ μοι ὥς εἰρωνευομένῳ· ἐάντ' αὖ λέγω ὅτι καὶ τυγχάνει μέγιστον ἀγαθὸν ὃν ἄνθρωπῳ τοῦτο, ἐκάστης ἡμέρας περὶ ἀρετῆς τοὺς λόγους ποιεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων περὶ ὧν ὑμεῖς ἐμοῦ ἀκούετε διαλεγομένου καὶ ἐμαυτὸν καὶ ἄλλους ἐξετάζοντος, ὁ δὲ ἀνεξέταστος βίος οὐ βιωτὸς ἄνθρωπῳ, ταῦτα δ' ἔτι ἤττον πείσεσθέ μοι λέγοντι. τὰ δὲ ἔχει μὲν οὕτως, ὥς ἐγὼ φημι, ὧ ἄνδρες, πείθειν δὲ οὐ ῥάδιον.
ἡμῖν ἐξελθόντων: ὑπὸ ἡμῶν ἐκβληθεῖς	
ἀπειθέω = οὐ πείθομαι	
εἰρωνεύω = εἰρωνικῶς διαλέγομαι	
ὁ δέ ... : καὶ ἐὰν λέγω ὅτι ὁ ... ἀνεξέταστος < ἀνεξετάζω	

εἴθισμαι < εἶθίζω

ἐτιμησάμην = τιμήσαιμι ἐμαυτὸν
ἔμελλον: ἐδυνάμην
ἐκτεῖσιν < ἐκτίνω
ἔστιν = ἔξεστιν

καὶ ἐγὼ ἅμα οὐκ εἴθισμαι ἐμαυτὸν ἀξιοῦν κακοῦ οὐδενός. εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι χρήματα, ἐτιμησάμην ἂν χρημάτων ὅσα ἔμελλον ἐκτεῖσιν, οὐδὲν γὰρ ἂν ἐβλάβην· νῦν δὲ οὐ γὰρ ἔστιν, εἰ μὴ ἄρα ὅσον ἂν ἐγὼ δυναίμην ἐκτεῖσαι, τοσούτου βούλεσθέ μοι τιμῆσαι. ἴσως δ' ἂν δυναίμην ἐκτεῖσαι ὑμῖν που μὲν ἄργυρίου· τοσούτου οὖν τιμῶμαι.

[βούλονται] ἐγγυᾶσθαι

ἀξιοχρεῶ < ἀξιοχρεως, -ων

οὐ πολλοῦ: μικροῦ
ἔξετε: δέξεσθε

ὑπό: ἀπό

δὴ [ἐμὲ] σοφόν

τὴν [ἐμὴν] ἡλικίαν

Πλάτων δὲ ὅδε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Κρίτων καὶ Κριτόβουλος καὶ Ἀπολλόδωρος κελεύουσί με τριάκοντα μνῶν τιμήσασθαι, αὐτοὶ δ' ἐγγυᾶσθαι· τιμῶμαι οὖν τοσούτου, ἐγγυηταὶ δὲ ὑμῖν ἔσονται τοῦ ἄργυρίου οὗτοι ἀξιοχρεῶ.

Οὐ πολλοῦ γ' ἔνεκα χρόνου, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λοιδορεῖν ὥς Σωκράτη ἀπεκτόνατε, ἄνδρα σοφόν - φήσουσι γὰρ δὴ σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι, οἱ βουλόμενοι ὑμῖν ὀνειδίζειν - εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἂν ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· ὁρᾶτε γὰρ δὴ τὴν ἡλικίαν ὅτι πόρρω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου, θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισαμένους θάνατον. λέγω δὲ καὶ τόδε πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους.

έαλωκέναι < αλίσκομαι	ἴσως με οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀπορία λόγων έαλωκέναι τοιούτων οἷς ἂν ὑμᾶς ἔπεισα, εἰ ὥμην δεῖν ἅπαντα ποιεῖν καὶ λέγειν ὥστε ἀποφυγεῖν τὴν δίκην. πολλοῦ γε δεῖ. ἀλλ' ἀπορία μὲν έάλωκα, οὐ
ἀναισχυντία = τὸ μὴ αἰσχύνεσθαι	μέντοι λόγων, ἀλλὰ τόλμης καὶ ἀναισχυντίας καὶ τοῦ μὴ ἐθέλειν λέγειν πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα οἷ' ἂν ὑμῖν μὲν ἥδιστα ἦν ἀκούειν -
θρήνω = ὀδύρομαι	θρηνοῦντός τέ μου καὶ ὀδυρομένου καὶ ἄλλα ποιοῦντος καὶ λέγοντος πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐμοῦ, ὡς ἐγὼ φημι, οἷα δὴ καὶ εἴθισθε ὑμεῖς τῶν ἄλλων ἀκούειν. ἀλλ' οὔτε τότε ῥήθην δεῖν ἔνεκα τοῦ κινδύνου πρᾶξαι
ἀνελεύθερος = οὐκ ἄξιος ἐλευθέρου ἀνθρώπου	οὐδὲν ἀνελεύθερον, οὔτε νῦν μοι μεταμέλει οὕτως ἀπολογησαμένῳ, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αἰροῦμαι ὥδε ἀπολογησάμενος τεθνάναι ἢ ἐκείνως ζῆν. οὔτε γὰρ ἐν δίκῃ οὔτ' ἐν πολέμῳ οὔτ' ἐμὲ οὔτ' ἄλλον οὐδένα δεῖ
ἀποφεύξεται θάνατον	τοῦτο μηχανᾶσθαι, ὅπως ἀποφεύξεται πᾶν ποιῶν θάνατον. καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις πολλάκις δῆλον γίγνεται ὅτι τό γε ἀποθανεῖν ἂν τις
καὶ ... καὶ ...	ἐκφύγοι καὶ ὅπλα ἀφείς καὶ ἐφ' ἱκετείαν τραπόμενος τῶν διωκόντων· καὶ ἄλλαι μηχαναὶ πολλάι εἰσιν ἐν ἐκάστοις τοῖς κινδύνοις ὥστε διαφεύγειν θάνατον, ἐάν τις τολμᾷ πᾶν ποιεῖν καὶ λέγειν. ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτ' ἢ χαλεπόν, ὦ ἄνδρες, θάνατον ἐκφυγεῖν, ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον πονηρίαν· θᾶπτον γὰρ θανάτου θεῖ.

τοῦ βραδυτέρου· τοῦ θανάτου	καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἄτε βραδὺς ὢν καὶ πρεσβύτης ὑπὸ τοῦ βραδυτέρου
	έάλων, οἱ δ' ἐμοὶ κατήγοροι ἄτε δεινοὶ καὶ ὀξεῖς ὄντες ὑπὸ τοῦ
τοῦ θάττονος· τῆς πονηρίας	θάττονος, τῆς κακίας. καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἄπειμι ὑφ' ὑμῶν θανάτου δίκην
ὀφλισκάνω = καταδικάζομαι	ὀφλῶν, οὗτοι δ' ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὠφληκότες μοχθηρίαν καὶ ἀδικίαν.
καὶ οὗτοι [τῷ ἑαυτῶν τιμήματι ἐμμένουσιν]	καὶ ἐγὼ τε τῷ τιμήματι ἐμμένω καὶ οὗτοι. ταῦτα μὲν που ἴσως οὕτως καὶ ἔδει σχεῖν, καὶ οἶμαι αὐτὰ μετρίως ἔχειν.
χρησμοδέω = τὸν χρησμὸν λέγειν	Τὸ δὲ δὴ μετὰ τοῦτο ἐπιθυμῶ ὑμῖν χρησμοδῆσαι, ὃ κατανηφισάμενοί μου· καὶ γάρ εἰμι ἤδη ἐνταῦθα ἐν ᾧ μάλιστα ἄνθρωποι χρησμοδοῦσιν, ὅταν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι. φημὶ γάρ, ὃ ἄνδρες οἱ ἐμὲ ἀπεκτόνατε, τιμωρίαν ὑμῖν ἤξειν εὐθὺς μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον πολὺ χαλεπωτέραν νῆ Δία ἢ οἶαν ἐμὲ ἀπεκτόνατε· νῦν γὰρ τοῦτο εἵργασθε οἰόμενοι μὲν
ἀπαλλάττομαί τινας = φεύγω τι	ἀπαλλάξεσθαι τοῦ διδόναι ἔλεγχον τοῦ βίου, τὸ δὲ ὑμῖν πολὺ ἐναντίον
πλείους = πλείονες	ἀποβήσεται, ὥς ἐγὼ φημι. πλείους ἔσονται ὑμᾶς οἱ ἐλέγχοντες, οὓς
κατέχω· οὐ δείκνυμι	νῦν ἐγὼ κατεῖχον, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἠσθάνεσθε· καὶ χαλεπότεροι ἔσονται ὅσῳ νεώτεροί εἰσιν, καὶ ὑμεῖς μᾶλλον ἀγανακτήσετε. εἰ γὰρ οἴεσθε
ἐπισχῆσειν τινά = κωλύσειν τινά	ἀποκτείνοντες ἀνθρώπους ἐπισχῆσειν τοῦ ὄνειδίζειν τινὰ ὑμῖν ὅτι οὐκ
ἀπαλλαγή - φυγή	ὀρθῶς ζῆτε, οὐ καλῶς διανοεῖσθε· οὐ γάρ ἐσθ' αὕτη ἡ ἀπαλλαγή

κολούω = τέμνω (:κωλύω)	οὔτε πάνυ δυνατὴ οὔτε καλή, ἀλλ' ἐκείνη καὶ καλλίστη καὶ ῥάστη, μὴ τοὺς ἄλλους κολούειν ἀλλ' ἑαυτὸν παρασκευάζειν ὅπως ἔσται ὡς βέλτιστος. ταῦτα μὲν οὖν ὑμῖν τοῖς καταψηφισαμένοις μαντευσάμενος ἀπαλλάττομαι.
ἐν ᾧ = ἕως	Τοῖς δὲ ἀποψηφισαμένοις ἡδέως ἂν διαλεχθείην ὑπὲρ τοῦ γεγονότος τουτουῖ πράγματος, ἐν ᾧ οἱ ἄρχοντες ἀσχολίαν ἄγουσι καὶ οὐπω ἔρχομαι οἱ ἐλθόντα με δεῖ τεθνάναι. ἀλλὰ μοι, ᾧ ἄνδρες, παραμείνατε τοσοῦτον χρόνον· οὐδὲν γὰρ κωλύει διαμυθολογῆσαι πρὸς ἀλλήλους ἕως ἔξεστιν. ὑμῖν γὰρ ὡς φίλοις οὗσιν ἐπιδείξαι ἐθέλω τὸ νυνὶ μοι συμβεβηκὸς τί ποτε νοεῖ. ἐμοὶ γάρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί - ὑμᾶς γὰρ δικαστὰς καλῶν ὀρθῶς ἂν καλοίην - θαυμάσιόν τι γέγονεν. ἡ γὰρ εἰωθυῖά μοι μαντικὴ ἢ τοῦ δαιμονίου ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ παντὶ πάνυ πυκνὴ ἀεὶ ἦν καὶ πάνυ ἐπὶ μικροῖς ἐναντιούμενη, εἴ τι μέλλοιμι μὴ ὀρθῶς πράξειν. νυνὶ δὲ συμβέβηκέ μοι ἅπερ ὀράτε καὶ αὐτοί, ταυτὶ ἅ γε δὴ οἰηθείη ἂν τις καὶ νομίζεται ἔσχατα κακῶν εἶναι· ἐμοὶ δὲ οὔτε ἐξιόντι ἔωθεν οἴκοθεν ἡναντιώθη τὸ τοῦ θεοῦ σημεῖον, οὔτε ἡνίκα ἀνέβαινον ἐνταυθοῖ ἐπὶ τὸ δικαστήριον,
ἐπὶ μικροῖς [πράγμασιν] ἐναντιούμενη [μοι]	
καὶ [ᾧ] νομίζεται	
ἡνίκα = ὅτε	

	οὔτε ἐν τῷ λόγῳ οὐδαμοῦ μέλλοντί τι ἐρεῖν. καίτοι ἐν ἄλλοις λόγοις
πολλαχοῦ = πολλάκις	πολλαχοῦ δὴ με ἐπέσχε λέγοντα μεταξύ· νῦν δὲ οὐδαμοῦ περὶ ταύτην
	τὴν πρᾶξιν οὔτ' ἐν ἔργῳ οὐδενὶ οὔτ' ἐν λόγῳ ἠναντιώταί μοι. τί οὖν
ὑπολαμβάνω = νομίζω	αἴτιον εἶναι ὑπολαμβάνω; ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ· κινδυνεύει γάρ μοι τὸ
	συμβεβηκὸς τοῦτο ἀγαθὸν γεγονέναι, καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἡμεῖς ὀρθῶς
	ὑπολαμβάνομεν, ὅσοι οἰόμεθα κακὸν εἶναι τὸ τεθνάναι. μέγα μοι
	τεκμήριον τούτου γέγονεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἠναντιώθη ἂν μοι τὸ
ἀγαθόν [τι]	εἰωθὸς σημεῖον, εἰ μὴ τι ἔμελλον ἐγὼ ἀγαθὸν πράξειν.
τῇδε = οὕτως	Ἐννοήσωμεν δὲ καὶ τῇδε ὥς πολλὴ ἐλπίς ἐστὶν ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι.
οἶον = τὸ αὐτὸ καὶ	δυοῖν γὰρ θάτερόν ἐστιν τὸ τεθνάναι· ἢ γὰρ οἶον μηδὲν εἶναι μηδὲ
	αἰσθησιν μηδεμίαν μηδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα, ἢ κατὰ τὰ λεγόμενα
[ἀπὸ] τοῦ τόπου	μεταβολὴ τις τυγχάνει οὗσα καὶ μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ
	ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον. καὶ εἴτε δὴ μηδεμία αἰσθησίς ἐστιν ἄλλ' οἶον
	ὑπνος ἐπειδὴν τις καθεύδων μηδ' ὄναρ μηδὲν ὀρᾷ, θαυμάσιον κέρδος
ἂν οἶμαι εἰ δέοι τινὰ ... εἰπεῖν	ἂν εἴη ὁ θάνατος - ἐγὼ γὰρ ἂν οἶμαι, εἴ τινα ἐκλεξάμενον δέοι ταύτην
	τὴν νύκτα ἐν ἣ οὕτω κατέδαρθεν ὥστε μηδὲ ὄναρ ἰδεῖν, καὶ τὰς ἄλλας
ἀντιπαρατίθημί τι τινί	νύκτας τε καὶ ἡμέρας τὰς τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ ἀντιπαραθέντα

[εἰ] δέοι

οἶμαι ἄν
 μὴ ὅτι ἰ. τινά: οὐ μόνον ἰ. τινά λέγω
 εὐαριθμήτους = οὐ πολλάς

: τοὺς ἀληθεῖς δικαστάς

τῷ [υἱῷ]

ταύτῃ τῇ νυκτὶ δέοι σκεψάμενον εἰπεῖν πόσας ἄμεινον καὶ ἥδιον
 ἡμέρας καὶ νύκτας ταύτης τῆς νυκτὸς βεβίωκεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ,
 οἶμαι ἄν μὴ ὅτι ιδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους
 ἄν εὐρεῖν αὐτὸν ταύτας πρὸς τὰς ἄλλας ἡμέρας καὶ νύκτας - εἰ οὖν
 τοιοῦτον ὁ θάνατός ἐστιν, κέρδος ἔγωγε λέγω· καὶ γὰρ οὐδὲν πλείων ὁ
 πᾶς χρόνος φαίνεται οὕτω δὴ εἶναι ἢ μία νύξ. εἰ δ' αὖ οἷον
 ἀποδημῆσαι ἐστιν ὁ θάνατος ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἀληθῆ
 ἐστιν τὰ λεγόμενα, ὥς ἄρα ἐκεῖ εἰσι πάντες οἱ τεθνεῶτες, τί μείζον
 ἀγαθὸν τούτου εἴη ἄν, ὃ ἄνδρες δικασταί; εἰ γάρ τις ἀφικόμενος εἰς
 Ἄϊδου, ἀπαλλαγεῖς τούτων τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι, εὐρήσει
 τοὺς ὡς ἀληθῶς δικαστάς, οἵπερ καὶ λέγονται ἐκεῖ δικάζειν, Μίνως τε
 καὶ Ῥαδάμανθυς καὶ Αἰακὸς καὶ Τριπτόλεμος καὶ ἄλλοι ὅσοι τῶν
 ἡμιθέων δίκαιοι ἐγένοντο ἐν τῷ ἑαυτῶν βίῳ, ἄρα φαύλη ἄν εἴη ἢ
 ἀποδημία; ἢ αὖ Ὀρφεῖ συγγενέσθαι καὶ Μουσαίῳ καὶ Ἡσιόδῳ καὶ
 Ὀμήρῳ ἐπὶ πόσῳ ἄν τις δέξαιτ' ἄν ὑμῶν; ἐγὼ μὲν γὰρ πολλάκις ἐθέλω
 τεθνάναι εἰ ταῦτ' ἔστιν ἀληθῆ. ἐπεὶ ἔμοιγε καὶ αὐτῷ θαυμαστὴ ἄν εἴη
 ἢ διατριβὴ αὐτόθι, ὅποτε ἐντύχοιμι Παλαμῆδει καὶ Αἴαντι τῷ
 Τελαμῶνος καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν παλαιῶν διὰ κρίσιν ἄδικον τέθνηκεν,

[ἔμοιγε] ἀντιπαραβάλλοντι

ἀηδής = οὐχ ἡδύς
[ἐμὲ] διάγειν τοὺς ἐκεῖ ἐξετά-
ζοντα

: μυρίους ἄνδρας καὶ γυναῖκας οὓς
τις εἴποι ἄν

ἀμήχανον εὐδαιμονίας = μεγίστη
εὐδαιμονία

πάντως: εὐ ἴσμεν ὅτι

εὐέλπιδας εἶναι = ἐλπίζειν

ἐμὲ ἀπέτρεψεν = ἐμὲ ἄλλως ποιεῖν
ἠνάγκασεν

ἀντιπαραβάλλοντι τὰ ἐμαυτοῦ πάθη πρὸς τὰ ἐκείνων - ὡς ἐγὼ οἶμαι,

οὐκ ἂν ἀηδὲς εἶη - καὶ δὴ τὸ μέγιστον, τοὺς ἐκεῖ ἐξετάζοντα καὶ
ἐρευνῶντα ὥσπερ τοὺς ἐνταῦθα διάγειν, τίς αὐτῶν σοφός ἐστιν καὶ τίς
οἶεται μὲν, ἔστιν δ' οὐ. ἐπὶ πόσῳ δ' ἂν τις, ὃ ἄνδρες δικασταί, δέξαιτο
ἐξετάσαι τὸν ἐπὶ Τροίαν ἀγαγόντα τὴν πολλὴν στρατιὰν ἢ Ὀδυσσεά ἢ

Σίσυφον ἢ ἄλλους μυρίους ἂν τις εἴποι καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, οἷς
ἐκεῖ διαλέγεσθαι καὶ συνεῖναι καὶ ἐξετάζειν ἀμήχανον ἂν εἶη
εὐδαιμονίας; πάντως οὐ δῆπου τούτου γε ἔνεκα οἱ ἐκεῖ ἀποκτείνουσι·
τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε, καὶ ἤδη τὸν
λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοί εἰσιν, εἶπερ γε τὰ λεγόμενα ἀληθῆ.

Ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς χρή, ὃ ἄνδρες δικασταί, εὐέλπιδας εἶναι πρὸς τὸν
θάνατον, καὶ ἐν τῷ τούτῳ διανοεῖσθαι ἀληθές, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνδρὶ
ἀγαθῷ κακὸν οὐδὲν οὔτε ζῶντι οὔτε τελευτήσαντι, οὐδὲ ἀμελεῖται
ὑπὸ θεῶν τὰ τούτου πράγματα· οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου
γέγονεν, ἀλλὰ μοι δῆλόν ἐστι τούτο, ὅτι ἤδη τεθνάναι καὶ ἀπηλλάχθαι
πραγμάτων βέλτιον ἦν μοι. διὰ τούτο καὶ ἐμὲ σὺδαμοῦ ἀπέτρεψεν τὸ
σημεῖον, καὶ ἔγωγε τοῖς καταψηφισαμένοις μου καὶ τοῖς κατηγοροῖς

τοῦτο ἄξιόν [ἐστι] μέμφεσθαι
αὐτοῖς

λυπέω = πάσχειν ποιῶ

[λέγοντες αὐτοῖς] ὅτι οὐκ

οὐ πάνυ χαλεπαίνω. καίτοι οὐ ταύτη τῇ διανοίᾳ κατεψηφίζοντό μου
καὶ κατηγοροῦν, ἀλλ' οἰόμενοι βλάπτειν· τοῦτο αὐτοῖς ἄξιον
μέμφεσθαι. τοσόνδε μέντοι αὐτῶν δέομαι· τοὺς ὑεῖς μου, ἐπειδὴν
ἠβήσωσι, τιμωρήσασθε, ὧ ἄνδρες, ταῦτά ταῦτα λυποῦντες ἅπερ ἐγὼ
ὑμᾶς ἐλύπουν, ἐὰν ὑμῖν δοκῶσιν ἢ χρημάτων ἢ ἄλλου του πρότερον
ἐπιμελεῖσθαι ἢ ἀρετῆς, καὶ ἐὰν δοκῶσί τι εἶναι μηδὲν ὄντες, ὀνειδίζετε
αὐτοῖς ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἐπιμελοῦνται ὧν δεῖ, καὶ οἶονταί τι
εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι. καὶ ἐὰν ταῦτα ποιῇτε, δίκαια πεπονθὼς ἐγὼ
ἔσομαι ὑφ' ὑμῶν αὐτός τε καὶ οἱ ὑεῖς. ἀλλὰ γὰρ ἤδη ὥρα ἀπιέναι, ἐμοὶ
μὲν ἀποθανουμένῳ, ὑμῖν δὲ βιωσομένοις· ὁπότεροι δὲ ἡμῶν ἔρχονται
ἐπὶ ἄμεινον πρᾶγμα, ἄδηλον παντὶ πλὴν ἢ τῷ θεῷ.